

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

1 ЛІПЕНЯ 2014 г.

АЎТОРАК

№ 121 (27731)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Успаміны
ўдзельніка баёў
за Брэсцкую
крэпасць

Смак
і непаўторнасць
«Берагіні-2014»

СТАР 5

«Я не кусаў
саперніка...»

СТАР 8

ЛІЧБА ДНЯ

Больш за 80

мерапрыемстваў аббудзеца ў перадсвяточныя і святочныя дні ў Мінску. 1 ліпеня ў сталічным Палацы Рэспублікі пройдзе ўрачысты сход і канцэрт майстроў мастацтваў «Дзень вызвалення». 2 ліпеня адкрыецца новы будынак Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. У гэты ж дзень ускладуць вянкi да манумента Перамогі. 2 ліпеня для ўдзелу ва ўрачыстых мерапрыемствах сталіцу па запрашэнні Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэвіча наведае Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Уладзімір Пуцін. 3 ліпеня ў 21.00 пачнуцца парад войскаў і тэатралізаванае шэсце «Беларусь — ад вызвалення да незалежнасці». Адрозна пазнаўча паказанне «Праспяваем гімн разам», а ў 22.30 неба расквеціць святочны салют.

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 01.07.2014 г.

Долар ЗША	10200,00
Еўра	13920,00
Рас. руб.	301,50
Укр. грыўня	868,09

ISSN 1990 - 763X

СЛУЖЫЛІ ДВА ТАВАРЫШЫ...

Жыхар вёскі Замошша 92-гадовы Андрэй Якаўлевіч Грыцкевіч беражліва захоўвае свой франтавы фотаздымак. Ветэран дагэтуль не ведае, як склаўся пасля вайны лёс яго старэйшага баявога сябра расіяніна Івана Саўкіна, з якім яны разам сфатаграфаваліся. Чырвонаармейцы рассталіся ў пераможным 1945-м і больш ніколі не сустрэліся.

Андрэй Грыцкевіч быў старэйшым сынам у сялянскай сям'і. На вайну пайшоў з першых яе дзён, знайшоў ваенкамат і папрасіўся на фронт: лічыў сябе дарослым, хоць не меў яшчэ 18 гадоў. Першы раз па-сапраўднаму порах панюхаў пехацінцам пад Старой Русай, дзе і быў упершыню паранены. Потым быў 2-і Беларускі фронт, у 1943-м вызваляў Гомель і Жлобін. З паўгода стаяў пад Жлобінам, а дадому ў родны Лельчыцкі раён так і не патрапіў.

Пасля вызвалення Беларусі байцу давялося фарсіраваць Нарву ў Польшчы. На Нарве ён атрымаў другое раненне. У Польшчы ў жніўні 1944-га і быў зроблены фотаздымак, на якім Андрэй Грыцкевіч стаіць злева.

— Івану Саўкіну было гадоў 50–60. Мы ваявалі з ім у адным узводзе з самага пачатку франтавога жыцця, — прыгадвае Андрэй Якаўлевіч. — Калі мяне параніла, больш мы не бачыліся, і я не ведаю, ці застаўся ён у жывых. Для мяне вайна завяршылася ў шпіталі.

Вярнуўшыся дадому, франтавік Грыцкевіч убачыў толькі тры ацалелыя хаты ад некалі вялікай палескай вёскі. Прышлося будаваць зямлянку, падобную на тыя, у якіх правёў шмат франтавых дзён. Пазней узвёў і хацінку (захавалася дагэтуль). Працаваў ездавым на валах, садзіў калгасную бульбу, цягаючы на сабе плуг. Ажаніўся ў 1951-м, выгадаваў пяцёра дзяцей. Франтавы фотаздымак з сябрам з часам стаў для яго найдаражэйшай з усіх узнагарод.

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

Лельчыцкі раён.

НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ АД ЛЮБОГА АГРЭСАРА

ПОГЛЯД ГІСТОРЫКА І ПАЛІТЫКА НА ВЫБРАНУЮ
БЕЛАРУСАМІ ДАТУ СВЯТКАВАННЯ ДНЯ РЭСПУБЛІКІ

Пра сімваліку галоўнага дзяржаўнага свята Беларусі, гістарычную падап'лёку і інтарэс вучоных да тэмы апошняй вайны «Звязда» распытала дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы, кандыдата гістарычных навук Марата ЖЫЛІНСКАГА.

— Марат Генадзьевіч, з 1996 года беларусы адзначаюць Дзень Незалежнасці ў дзень вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Да вызвалення ўсёй Беларусі ў 1944 годзе заставаўся яшчэ 21 дзень. Тым не менш, незалежнасць Беларусі стала асацыявацца менавіта з выгнаннем з нашай зямлі фашысцкай арміі. Наколькі гэта правамерна з пункту погляду гісторыка?

— Мы Дзень Перамогі адзначаем 9 мая, калі вайна была афіцыйна скончана, але баявыя дзеянні ў 1945 годзе яшчэ доўжыліся і ў іх выніку гінулі людзі. Тым не менш, 9 мая — сімвал пераможнага заканчэння Вялікай Айчыннай вайны.

СТАР 3

■ Ёсць праблема

АЎТАМАБІЛЬНЫЯ ПІРАТЫ

Куды знікаюць грузы з тэрыторыі Еўропы?

Неба асвячаецца заходзячым сонцам. Наперадзе доўгая і амаль пустая дарога. Даволі адзінокі шлях, але ўсё роўна прыемны. Тым больш, што вопытны дальнабойшчык звыклы да гэтага шляху. Машына едзе мякка, з няменнай хуткасцю. Вось і знікла зусім сонца — дарогу асвятляюць толькі фары. Ноч прынесла прахалоду, і ехаць стала яшчэ прыемней. Ідылію парушае асляпляльнае святло машыны, якая едзе следам і чамусьці не абганяе... А ў гэты час ззаду пад'ехалі два джыпы. Нейкі чалавек пералазіць на капот машыны, акуратна адчыняе фуру, дастае па частках груз і перадае яго ў аўто. Потым пломбу начны злодзеі вяртае на месца — і машыны паціху знікаюць... Думаецца, што гэта сюжэт з бандыцкага серыяла? Не, гэта рэальная гісторыя, якая некалькі гадоў таму здарылася з адной беларускай экспедытарскай кампаніяй. Цяпер жа махлярства пры міжнародных перавозках стала больш маштабным і вытанчаным. І крадзеццельныя фуры, а не частку грузу. Пра гэта карэспандэнт «Звязды» распавядае дырэктар транспартна-лагістычнай кампаніі «Этанір» Эльміра ІБРАГІМАВА.

СТАР 4

ПАТРАБУЮЦА СУМЛЕНАСЦЬ І ІНІЦЫЯТЫЎНАСЦЬ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў кадравыя рашэнні

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 30 чэрвеня разгледзеў кадравыя пытанні. Аб гэтым БЕЛТА паведамліў ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы назначыў: АНАНІЧ Лілію Станіславаўну — міністра інфармацыі;

ПАЛЬЧЫКА Генадзя Уладзіміравіча — старшынёй Вышэйшай атэстацыйнай камісіі;

КАЗАКЕВІЧА Пятра Пятровіча — намеснікам старшыні Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі;

ЕРМАЛОВІЧА Андрэя Рыгоравіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Ісламскай Рэспубліцы Пакістан;

ПАНАМАРОВА Аляксандра Леанідавіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Сірыйскай Арабскай Рэспубліцы.

СЦЕПУСЯ Анатоля Аляксеевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Эстонскай Рэспубліцы;

ШЫХА Віктара Адамавіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Аўстралійскім Саюзе, Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом

Рэспублікі Беларусь у Новай Зеландыі па сумяшчальніцтве;

ДУРАСАВУ Ілону Аляксандраўну — членам праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь;

ГАЛОЎЧАНКУ Рамана Аляксандравіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Каралеўстве Саудаўская Аравія па сумяшчальніцтве;

КУПТЭЛЯ Дзмітрыя Георгіевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Кенія па сумяшчальніцтве.

Прэзідэнт таксама даў згоду на значэнне:

ЧАРЭДНІКА Васілія Анатольевіча — старшынёй Сяненскага райвыканкама;

НАВУМЕНКІ Івана Анатольевіча — старшынёй Жлобінскага райвыканкама;

ЯСОНАВА Аляксея Аляксандравіча — старшынёй Кармянскага райвыканкама;

НАЎНЫКІ Аляксандра Міхайлавіча — старшынёй Петрыкаўскага райвыканкама;

КАЛЯДЫ Віктара Міхайлавіча — старшынёй Лагойскага райвыканкама;

ПІСКІЖАВА Уладзіміра Уладзіміраві-

ча — старшынёй Горацкага райвыканкама;

КУЛІКА Аляксандра Антонавіча — першым намеснікам міністра лясной гаспадаркі;

БОГУША Вадзіма Анатольевіча — першым намеснікам міністра адукацыі;

КРУТОГА Дзмітрыя Мікалаевіча — намеснікам міністра эканомікі;

КУЛАКОЎСКАГА Валерыя Лявонцьева — першым намеснікам міністра юстыцыі;

КАВАЛЕНКІ Яўгена Іосіфавіча — намеснікам міністра юстыцыі;

ВАСІЛЬЕВА Аляксея Аляксандравіча — першым намеснікам старшыні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці;

КЕРНАЖЫЦКАГА Аляксандра Вялянцінавіча — намеснікам начальніка дэпартаменту фінансаў і бюджэтнай палітыкі Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы;

БАЛЕЙКІ Фёдара Фёдаравіча — членам Брэсцкага аблвыканкама;

ФЕАКЦІСТАВА Сяргея Міхайлавіча — членам Віцебскага аблвыканкама;

СІНЯЎСКАГА Вадзіма Іванавіча — членам Гродзенскага аблвыканкама;

КАВАЛЬЧУКА Аляксандра Аляксандравіча — членам Магілёўскага аблвыканкама.

Звяртаючыся да міністра інфармацыі Ліліі Ананіч, Прэзідэнт адзначыў: «Я вельмі спадзяюся, што вы ведаеце ўсе недахопы і паставіце міністэрства так, каб потым не было сорамна ні вам, ні краіне. Вядома, у гэтыя сур'ёзныя часы вы ўзвальваеце на свае плечы няпростую і нялёгкаю ношу. Лёгка наогул ніколі не было. Гэта не толькі ключавая — гэта «гарачая» пасада». «Вельмі хацелася б, каб вы, нягледзячы на шматгадовую службу ў гэтым міністэрстве, усё ж такі прыўнеслі нешта новае. Але галоўнае, каб уся структура была адладжана і працавала як гадзіннік», — сказаў кіраўнік дзяржавы, акцэнтаваўшы асобную ўвагу на працы падведмасных прадпрыемстваў Мінінфарма, падкрэсліўшы, што патрабаванні аб правядзенні мадэрнізацыі ў поўнай меры адносяцца і да іх.

Прызначаючы Генадзя Пальчыка старшынёй Вышэйшай атэстацыйнай камісіі, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Вы мае патрабаванні да навукоўцаў ведаеце і ведаеце, чаму ВАК была перападпарадкавана напрамую Прэзідэнту. Шарлатанаў быць не павінна, яны павінны выпальвацца калёным жалезам. Зрабіце, каб усё гэта было сумленна, прыстойна, і навядзіце парадак у ВАК. Гэта ваша галоўная задача», — дадаў кіраўнік дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка таксама прызначыў Пятра Казакевіча намеснікам старшыні Прэзідыума НАН Беларусі. «Вельмі спадзяюся, што вы там будзеце не проста добрай апорай для старшыні Прэзідыума НАН, але адпаведным прэзідэнцкім вокам і не дасце займацца не тым, чым трэба», — сказаў кіраўнік дзяржавы, падкрэ-

ліўшы недапушчальнасць застою ў працы навукоўцаў. Звяртаючыся да дыпламатаў, Прэзідэнт зарыентаваў іх на актывізацыю эканамічных сувязяў з Эстоніяй, Сірыяй, Пакістанам, Аўстраліяй і Новай Зеландыяй. Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што ўслед за прадукцыяй канцэрна «Белнафтахім» у Эстонію комплексна павінна пастаўляцца і іншая прадукцыя. Гаворачы аб адносінах Беларусі з Сірыяй і Пакістанам, Прэзідэнт падкрэсліў, што іх неабходна актывізаваць. Што тычыцца Аўстраліі, то кіраўнік дзяржавы лічыць, што беларускі бок «занадта павольна выходзіць на гэты кантынент», аднак, па яго інфармацыі, «пра Беларусь там ведаюць і там нас чакаюць», трэба толькі больш актыўна прапаноўваць сваю прадукцыю. У адносінах з Новай

Зеландыяй, на думку Прэзідэнта, неабходна вызначыць некалькі кірункаў, па якіх дзяржава будзе актыўна супрацоўнічаць. Што тычыцца мясцовай улады, кіраўнік дзяржавы асабліва адзначыў, што ў краіне не пацярпяць ніякіх праў карупцыі. «Мы нікому не даруем, усё павінна быць сумленна», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, заўважыўшы, што праца старшыняў райвыканкамаў знаходзіцца на вачах людзей і яны найпростей звязаны з людзьмі. «Хацелася, каб вы вельмі сумленна працавалі», — дадаў Прэзідэнт. Ён акцэнтаваў увагу на тым, што галоўнае — гэта кадры, і перасцярог ад прыняцця паспешных рашэнняў, падкрэсліўшы, што любому чалавеку трэба даць шанец сябе праявіць.

Паводле БЕЛТА.

■ Медыяпрастора

«ПАДТРЫМЛІВАЦЬ ТЫХ, ХТО ДАВОДЗІЦЬ ПРАЎДУ...»

Новага міністра інфармацыі Лілію АНАНІЧ прадставіў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Андрэй КАБЯКОЎ

Фота Ліліі АНАНІЧ

«Зразумела, што першага намесніка міністра, які 11 гадоў сумленна выконваў свае абавязкі, прадстаўляць калектыву няма сэнсу, — адзначыў Андрэй Кабякоў. — Але я хачу нагадаць, што Лілія Станіславаўна па адукацыі прафесійны журналіст. Яна скончыла Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт па адпаведнай спецыяльнасці. Працу пачала ў 1982 годзе ў раённай газеце. Там яна была фотакарэспандэнтка. Далейшы яе лёс быў звязаны з Міністэрствам інфармацыі. Адным словам, чалавек у сферы не новы. Яна увасабляе сабою кіраўніка, які можа і патрабаваць, і дапамагаць. А самае галоўнае — арганізоўваць калектыву для вырашэння задач».

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта звярнуў увагу на бурнае развіццё інтэрнэту, інтэрнэт-ТБ, спадарожнікавага і кабельнага тэлебачання разам з традыцыйнымі СМІ — перыёдыкай, радыё, ТБ, інфармагенцтвамі. «Міністэрства інфармацыі павінна ахопліваць усе метады давадзення інфармацыі да грамадзян Беларусі і павінна быць дзяржаўным вокам, рукою дапамогі тым крыніцам, якія даводзяць праўду ў Беларусь і працуюць на стварэнне краіны. А да тых, хто парушае заканадаўства аб СМІ, варта ўжываць усе меры, якія адпавядаюць нашаму заканадаўству», — адзначыў ён.

Па словах Андрэя Кабякова, у Адміністрацыі Прэзідэнта спадзяюцца, што з прызначэннем Ліліі Ананіч на пасаду міністра ведамства дадасць у працы. Кіраўнік Адміністрацыі выказаў упэўненасць, што новы міністр інфармацыі валодае патэнцыялам, каб справіцца са сваімі абавязкамі. «Гэтая роля цяжкая, няпростая. Інфармацыя — тая сфера, дзе ўсё робіцца вытанчана і прафесійна. Распазнаць, своечасова падказаць, прыняць меры і, калі трэба, падтрымаць — ваша задача», — сказаў Андрэй Кабякоў.

У сваю чаргу, Лілія Станіславаўна, якая з 2003 года займала пасаду першага намесніка міністра інфармацыі, падзякавала за гонар і давер. «Мы зробім усё магчымае і немагчымае для таго, каб вырашыць пастаўленыя перад намі задачы, — заявіла яна. — Мы ведаем праблемы кожнага кіраўніка СМІ, ведаем слабыя месцы галіны, таму будзем шмат працаваць».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

УВАСАБЛЕННЕ ПАВАГІ І ПРЫЗНАННЯ

У КРАІНЕ ПАВІННЫ БЫЦЬ ПРАДПРЫЕМСТВЫ-МАЯКІ, НА ЯКІЯ БУДУЦЬ РАЎНЯЦЦА ІНШЫЯ

Аб гэтым заявіў на ўрачыстай цырымоні ўручэння дзяржаўных узнагарод Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка.

«Не выпадкова я акцэнтую ўвагу на рабоце прадпрыемстваў і арганізацый рэальнага сектара эканомікі, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Бо гэта аснова ўсяго нашага жыцця, фундамент сацыяльна-палітычнай стабільнасці, залог паспяховага сучаснага і будучага. Кожнае дасягненне канкрэтнага працоўнага калектыву — гэта ўклад у наш агульны дабрабыт. У нас павінны быць маякі, жылы прыклады, на якія будуць раўняцца іншыя. Так з ручаёў узнікае магутны рачны паток. І гэта важна для ўсіх сфер жыццядзейнасці грамадства».

Па добрай традыцыі, уручэнне дзяржаўных узнагарод прымеркавана да Дня Незалежнасці, паведамляе БЕЛТА. Паводле слоў Прэзідэнта, асабліваю ўрачыстасць мерапрыемству надае тое, што ў гэтым годзе адзначаецца знамянальны юбілей — 70-годдзе з дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. «З пачуццём удзячнасці я вітаю ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны. Ордэны, медалі і падзякі — гэта знак высокай павагі вашых заслуг перад Радзімай», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

«Сёння мы аддаём даніну павагі тым, хто ўмяцоўвае краіну мірнай працай, уносіць сваё ўклад у развіццё эканомікі, рост дабрабыту грамадзян і павышэнне прэстыжу Беларусі ў свеце», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. У апошнія гады ў краіне надаецца асабліва ўвага пытанням мадэрнізацыі, развіццю навукаёміс-

тых вытворчасцяў, выпуску прадукцыі, якая запатрабавана ў краіне і канкурэнтаздольна на знешніх рынках. «Відавочнай ілюстрацыяй нашых поспехаў у гэтым кірунку могуць служыць прадпрыемствы, прадстаўнікі якіх прысутнічаюць у ліку ўзнагароджаных», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. Сярод іх ААТ «Пеленг», якое стала лідарам у СНД па стварэнні абсталявання для спадарожнікавага задзіравання Зямлі. Беларусь увайшла ў прэстыжны спіс касмічных дзяржаў пасля паспяховага запуску айчыннага спадарожніка, падкрэсліў Прэзідэнт. У ліку ўзнагароджаных — кіраўнікі ААТ «АГАТ — сістэмы кіравання» за ўклад у стварэнне і ўкараненне ў вытворчасць канкурэнтаздольных сістэм кіравання рознага прызначэння. Па заслугах ацэнены поспехі Мінскага завода колавых цягачоў. Гэтае прадпрыемства шырока вядома ўнікальнай запатрабаванай на сусветным рынку прадукцыяй. Немалыя поспехі ту дасягнуты і ў справе беражлівага стаўлення да рэсурсаў. «Усе гэтыя прадпрыемствы ўносяць значны ўклад не толькі ў развіццё эканомікі, але і ва ўдасканаленне сістэмы бяспекі краіны, — лічыць Прэзідэнт. — Іх прадукцыя знаходзіць сваё прымяненне ва Узброеных Сілах. Гэта можа служыць яшчэ адным пераканаўчым сведчаннем яе сучаснасці, эфектыўнасці і надзейнасці». Адзначаны таксама заслугі калектыву маладой інавацыйнай арганізацыі — Парка высокіх тэхналогій.

Асабліва патрабаванні па вывадзе прадпрыемстваў на якасны новы ўзровень цяпер прад'яўляюцца да лёгкай і

харчовай прамысловасці, гандлю, сферы паслуг, да развіцця лагістыкі і міжнародных аўтамабільных перавозак, будаўніцтва сучасных магістраляў. У ліку ўзнагароджаных тых, хто дасягае поспехаў у гэтых перспектывных кірунках.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, добрых вынікаў дабіваюцца многія перадавыя гаспадаркі ў забеспячэнні харчовай бяспекі дзяржавы і нарошчванні экспарту сельгаспрадукцыі. Адзначана шматгадовая паспяхова праца кіраўніка ААТ «Вялікі Двор» Стаўбоўскага раёна. Гэтая гаспадарка неаднаразова выходзіла пераможцам у раённых, абласных і рэспубліканскіх спаборніцтвах як па вытворчасці, так і па рэнтабельнасці. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў цяперашніх умовах асабліва важнае значэнне маюць якасныя паказчыкі работы АПК. «На гэта мы нацэльваем усіх працоўнікаў вёскі», — адзначыў ён.

Сярод ўзнагароджаных была дастойна прадстаўлена і беларуская інтэлігенцыя. Гэта вядомыя кампазітары, рэжысёры, пісьменнікі, артысты балета і тэатраў, якія сваёй творчасцю ўзбагачаюць культуру і здабываюць краіны. Самыя цёплыя словы былі выказаны ў адрас урачоў, педагогаў, вучоных, спартсменаў, якія самааддана працуюць на карысць Беларусі і яе народа.

«Няхай ганаровыя званні, ордэны і медалі стануць відавочным увасабленнем той павагі і прызнання, якое вы заваявалі ў сваіх суайчыннікаў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, віншуючы ўзнагароджаных.

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «АСБ Беларусбанк» інфармуе, што з 1 июля 2014 года процентные ставки по вновь принимаемым срочным банковским вкладам (депозитам) физических лиц в белорусских рублях установлены в следующих размерах:

- ✓ «Приоритет» — в размере 31,5% годовых;
- ✓ «Гарантываны пераход»:
 - сроком на 15 дней — в размере 18% годовых;
 - сроком на 35 дней — в размере 27,5% годовых; (по ранее принятым на указанные сроки вкладам «Гарантываны пераход» установленный размер процентной ставки применяется с даты автоматического перезаключения на новый срок начиная с 01.07.2014);
- ✓ «Интернет-депозит-Презент» — основной доход в размере 31,5% годовых;
- ✓ «Четыре сезона» — основные проценты в размере 32% годовых;
- ✓ «Интернет-депозит» — основной доход в размере 34,5% годовых;

С 01.07.2014 установлена процентная ставка по вновь оформляемым сберегательным сертификатам со сроком обращения 1 месяц — в размере 28,5% годовых, 2 месяца — в размере 29,5% годовых.

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте и в отделениях «Беларусбанка»

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь. Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Процентная ставка по вкладам (депозитам) может быть изменена банком в одностороннем порядке в соответствии с договорами банковских вкладов (депозитов)

НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ АД ЛЮБОГА АГРЭСАРА

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Гэтак жа і 3 ліпеня — вызваленне сталіцы стала сімвалам вызвалення краіны, яе народа. Дата поўнага выгнання нямецкай арміі з тэрыторыі нашай краіны не была абрана, таму што ў тую вайну размова ішла не проста пра існаванне Беларусі, а пра існаванне беларускай нацыі.

Калі на адну чашу вагаў паласці Дэкларацию аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі, якая была прынята ў 1990 годзе, а на другую — 3 ліпеня 1944 года, то для мяне асабіста апошняе важыць больш. У 1990-я гады размова ішла пра выбар шляху развіцця, тады не было пагрозы фізічнаму існаванню беларусаў, у адрозненне ад часоў акупацыі, заканчэнне якіх мы святкуем у Дзень Незалежнасці. Калі б мы не набылі поўную незалежнасць ад захопнікаў летам 1944 года, то не набылі б і тую незалежнасць, якую маем цяпер.

Нарэшце, Дзень Рэспублікі — не проста сімвал вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх акупантаў. Гэта — акт незалежнасці ад любога агрэсара ў мінулым і ў будучым. Гэты дзень сімвалізуе нашу гатоўнасць адстойваць незалежнасць Беларусі надалей.

— **3 якой іншай датай у гісторыі Беларусі можна параўнаць 3 ліпеня 1944 года?**

— Думаю, 1410 год — Грунвальд. Таксама эпахальная падзея, калі вырашаўся лёс Беларусі, тых яе тэрыторый, якія ўваходзілі ў склад Вялікага Княства Літоўскага.

— **Як вы ставіцеся да меркавання, што Беларусь занята шмат ужо надалей тэме Вялікай Айчыннай вайны?**

— Так лічаць нядобрамысліўцы. Памятаць пра гэтую вайну вельмі важна, бо мала які народ можа ганарыцца такой перамогай, якую мы тады атрымалі. І мала хто набыў сваю незалежнасць у выніку такой эпахальнай падзеі. Мы, нашы дзеці, унукі, праўнукі і прапраўнукі павінны ганарыцца, памятаць і ведаць пра гэта. Мы павінны глядзець на гэта праз прызму стагоддзяў. І на спробы фальсіфікаваць падзеі Другой сусветнай вайны мы павінны даваць адэкватны адказ. Бо мэта фальсіфікацый — не проста сказіць гісторыю, а размыць духоўна-гістарычныя, культурныя, цывілізацыйныя асновы любой дзяржавы і грамадства, у тым ліку і нашага. Супрацьстаяць гэтаму можна толькі праз умацаванне гэтых асноў. І адна з такіх асноў — перыяд Вялікай Айчыннай вайны. Менавіта тады праявіўся не проста характар беларускага народа, але яго ментальнасць, адзінства. Менавіта ў такія крытычныя падзеі гісторыі праў-

ляецца сіла духу народа. І гэты сілу духу мы павінны сёння прапагандаваць. Тая вайна, да таго ж, прыклад паспяховай сумеснай барацьбы: беларус, рускі, украінец, узбек, татарын, яўрэй поплич абаранялі сваю краіну. І толькі нядобрамысліўцы могуць жадаць, каб мы гэта забылі, але мы самі не павінны гэтага дапусціць.

Апошняе дзесяцігоддзе мы падышлі да вельмі важнай тэмы ў ваеннай тэматыцы — погляд на падзеі тых часоў праз прызму псіхалага-маральнага ўспрымання.

У нашай краіне ўжо засталася менш за 20 тысяч ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны. Пакаленне сыходзіць, і спробы ачарніць нашу перамогу паявіліся. Толькі за апошні час адбылося некалькі скандалаў: амерыканскі тэлеканал CNN назваў помнік «Мужнасць» у Брэсцкай крэпасці выроўнітым, расійскі тэлеканал «Дождь» непрададні гадавіны зняцця блакеты Ленінграда арганізаваў аптытанку срод глядачоў, прапанаваўшы ім пытанне: «Ці трэба было здаць Ленінград, каб выратаваць тысячы жыццяў?», нямецкая газета Bild распачала кампанію за дэмантаж танкаў Т-34 каля Брандэнбургскіх варот... Маўчаць нельга. Тут не працуе прынцып «Колькі ні кажы «халва», солідка не стане». Мы павінны ўвесь час гаварыць пра гэтую вайну, каб ніхто не забываў пра тое, што менавіта нашы народы вызвалілі Еўропу.

Нам увесь час хочучь навязаць ярлык «захоннікаў», забываючы, што 1 мільён 100 тысяч савецкіх салдат (чытай: рускіх, беларускіх, украінскіх і салдат іншых народаў, якія насялялі тады Савецкі Саюз) абараняючы Еўропу ад «карычневай чумы» назуўсёды засталіся ляжаць там. І мы, беларускія гісторыкі, не дазволім гэта забыць.

— **На якім градусе знаходзіцца інтарэс да гэтай вайны сярод сучасных гісторыкаў?**

— Нягледзячы на тое, што ў Беларусі выйшлі дзясяткі тысяч гістарычных даследаванняў на гэтую тэму: фундаментальныя выданні, зборнікі, манаграфіі, артыкулы, матэрыялы канферэнцый і іншае, тэма Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай, як яе часткі, застаецца невычарпальнай. Нават ужо вядомая фактура аналізуецца і асэнсоўваецца зноў, навуковыя пошукі працягваюцца.

Маладым вучоным, якія прысвяцілі сваю дзейнасць той вайне, і наступным пакаленням гісторыкаў будзе цяжка абстрага-

вацца ад змен, якія адбываюцца ў нашым глабальным свеце. Я сам ужо інакш бы паглядзеў на некаторыя факты, пра якія пісаў у сваёй дысертацыі. Нешта дадаў набыты досвед, нешта — новыя дакументы, і гэта нармальна. Гісторыя не павінна быць статычнай, гэта — пастаянны творчы працэс.

Апошняе дзесяцігоддзе мы падышлі да вельмі важнай тэмы ў ваеннай тэматыцы — погляд на падзеі тых часоў праз прызму псіхалага-маральнага ўспрымання. Вайна вачыма салдата, маці, якая адправіла сваіх сыноў на фронт. Мы, дарэчы, вельмі мала кажам пра нашых жанчын у гады вайны. А яны, па сутнасці, аднавілі Беларусь пасля яе заканчэння. Бо мужчыны, якія вярнуліся з франтоў, былі параненымі не толькі фізічна, але і псіхалагічна. Яны ў 20-30 гадоў былі ўжо сівыя. Тая вайна пакінула след на наступных пакаленнях на генетычным узроўні. Мы за 70 пасляваенных гадоў так і не здолелі аднавіць чалавечы патэнцыял, страчаны ў той вайне.

Тэму псіхалагізму ў Вялікай Айчыннай вайне выдатна раскрыв у сваіх творах Васіль Быкаў. Мне асабліва падабаюцца «Круглянскі мост», «Сотнікаў», «Яго батальён»... Мастацкія фільмы па яго творах таксама добра перадаюць трагізм тых дзён. Але нам не хапае падобных твораў: і кніг, і фільмаў. Не на «Сволачах» і не на «Штрафбаце» ж выходзіць маладое пакаленне! Не хачу зменшыць значэнне подзвігу і ў тым ліку «штрафнікоў», але няправільна ставіць акцэнт так, быццам гэта яны зрабілі найбольшы ўклад у перамогу. Дакументы сведчаць, што з 1941 па 1945 год праз Узброеныя Сілы Савецкага Саюза прайшлі 35 мільёнаў чалавек, а праз штрафныя батальёны — каля 400 тысяч.

Тое тычыцца і загараджальных атрадаў. Дарэчы, за гады Вялікай Айчыннай вайны ні ў архівах НКВС, ні ў архівах КДБ Савецкага Саюза, ні ў дакументах Міністэрства абароны не зафіксаваны ніводны выпадок прымянення загараджальнымі атрадамі баявой зброі супраць адступаючых часцей Чырвонай Арміі. Па апошніх фільмах на гэтую тэму складваецца адчуванне, што загарадатрады толькі і робяць, што страляюць у чырвонаармейцаў. Гэта таксама спроба размыць нашу гістарычную памяць, падмяніць гонар за нашых дзядоў сорамам.

Наша гісторыя — гэта шлях мужнага і працавітага народа ў цэнтры Еўропы, які здабыў сваю сапраўдную незалежнасць у гераічныя і трагічныя гады Вялікай Айчыннай вайны.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ВАЙНА ЯК ВАЙНА: ТРАГЕДЫЯ, ДРАМА, МУЖНАСЦЬ...

Рэспубліканская акцыя «Лета з добрай кнігай», якая заснавана Мініфармам, Саюзам пісьменнікаў Беларусі, «Белкнігай», Выдавецкім домам «Звязда» і выканаўчымі камітэтам рэгіёнаў краіны, прайшла і ў адукацыйна-аздараўленчым цэнтры «Лідар».

Гэта не зусім лагер адпачынку, а па-свойму ўнікальны адукацыйны і выхаваўчы праект Мінскага гарвыканкама. Толькі летам тут працуюць чатыры змены, у час якіх рэалізуюцца самыя розныя праекты, скіраваныя на развіццё ў дзяцей цікаўнасці да спорту, здаровага ладу жыцця, грамадзянскай актыўнасці, авалодвання педагагічным і культурна-асветніцкім досведам. Таму зусім не выпадкова арганізатары акцыі «Лета з добрай кнігай» — прадстаўнікі Міністэрства інфармацыі, кнігагандлю і выдавецкай сферы, а таксама пісьменнікі прыехалі менавіта ў «Лідар», які знаходзіцца ў маляўнічай лясной зоне, зусім непадалёку ад Мінска, якраз напярэдня дні 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Пра жахі вайны, на шчасце, дзеці змогуць даведацца толькі з кніг, якія Выдавецкі дом «Звязда» падаруў цэнтру.

Сустрэчу з юнымі чытачамі, у падарунак якім выдаўцы прывезлі і камплект кніг-навінак, прысвечаных тэме Вялікай Айчыннай вайны, адкрыў ветэран Уладзімір Пятровіч Галаўнюк. Гвардыі падпалкоўнік у адстаўцы, ён прайшоў многімі франтавымі дарогамі. Пра гэта і ўзнагароды сведчаць — ордэны Чырвонай Зоркі, Айчыннай вайны 1 і 2 ступеняў, медаль «За баявыя заслугі»... Уладзімір Пятровіч ваяваў у Сталінградзе, на Курскай

Франтавыя гісторыі ветэрана Вялікай Айчыннай вайны Уладзіміра ГАЛАЎНЮКА выклікалі вялікі інтарэс ва ўсіх прысутных.

дузе, вызваляў Беларусь, паспеў паўдзельнічаць і ў вайне з японцамі ў Маньчжурі. Тройчы паранены. Адзін асколак і зараз носіць пад грудзьмі. Але не толькі да ўласнай памяці пра вайну звяртаўся франтавік, выступаючы перад моладдзю. Ён раскажаў, што значылі для яго веды, кніга, якіх герояў мастацкіх твораў захавала яго сямейная дамова.

Вітаючы хлопчыкаў і дзяўчынак, якія сабраліся ў «Лідары», міністр інфармацыі Лілія Ананіч раскажала пра тое, што робіцца ў краіне па захаванні гістарычнай памяці. Назвала тыя кнігі,

мужнасць і гераізм нашых папярэднікаў. І пра гэта проста нельга забывацца. Іначай наша краіна, усе мы станем нашмат бяднейшымі — і духоўна, і нават фізічна, матэрыяльна.

— Прыемна, што кніга і юнага чытача прымушае задумацца пра сур'езныя, знакавыя ў выхаванні чалавека і грамадства рэчы, — заўважыў на сустрэчы ў «Лідары» намеснік старшыні Мінскага гарвыканкама Ігар Карпенка. — Створаны зусім нядаўна адукацыйна-аздараўленчы цэнтр збірае крэатыўных, скіраваных да актыўнай грамадскай дзейнасці школьнікаў. І калі тая ці іншая кніга запавядае ў душы і сэрцы, стане часткай іх свядомасці, можна смела разлічваць, што менавіта ў такой кнігі ў нашай краіне будучыня, новыя тыражы. Мне здаецца, што «Лідар» мог бы стаць пляцоўкай для дзейснай творчай лабараторыі юных журналістаў, юных паэтаў і празаікаў. Вопыт журналісцкай, літаратурнай творчасці — хіба гэта не важна для людзей з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй? Спадзяюся, што вялікая ўвага да такой пастаноўкі пытання будзе нададзена і ў Саюзе пісьменнікаў краіны, і ў Інстытуце журналістыкі Белдзяржуніверсітэта, у рэдакцыях рэспубліканскіх газет і часопісаў. Найперш — у выданнях дзіцячых і маладзёжных.

Акцыя «Лета з добрай кнігай» працягваецца. У Мінску і Мінскай вобласці, у іншых рэгіёнах краіны. Пісьменнікі часта сустракаюцца з юнымі чытачамі. А ў бібліятэкі прыходзяць новыя кнігі.

**Сяргей ЗАЛАМАЙ.
Фота Любові БЯЛЯЕВАЙ.**

Ведай нашых!

Па выніках II чэмпіянату свету па класічным паўэрліфтынгу, што праходзіў у ПАР, у скарбонцы беларускай зборнай чатыры залатыя, адзін сярэбраны, два бронзавыя медалі, а таксама адзін сусветны рэкорд.

У асноўным складзе зборнай выступілі члены аб'яднанай каманды рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь» і духоўна-спартыўнага цэнтры. Увогуле ў першы дзень змагаліся каля 600 спартсменаў. Беларусь на спаборніцтвах прадставілі пяць чалавек у катэго-

рыях «дарослыя», «юніёры» і «юнакі».

Двухразовы чэмпіён свету па паўэрліфтынгу (сілавому трохбор'ю) Аляксандр Грынкевіч-Суднік сваім выступленнем задаволены, але не ўтойвае, што спартыўны вынік мог быць яшчэ вышэйшым — фізічная форма дазваляла. Аднак чэмпіён заўважае, што ў спорце не заўсёды атрымліваецца рэалізаваць усе рэзервы.

«У першым практыкаванні атрымаў невялікую траўму, і яна сказалася на далейшых

спаборніцтвах, — тлумачыць Аляксандр. — Але атрымалася галоўнае — здабыць залатую ўзнагароду, таму я задаволены».

У цэлым жа выступленне беларускай зборнай на чэмпіянаце Аляксандр Грынкевіч-Суднік лічыць вельмі ўдалым, бо, па яго словах, беларускія спартсмены «не разбэшчаны колькасцю ўзнагарод» у параўнанні з нашымі суседзямі — расіянамі і асабліва ўкраінцамі — прызынамі фаварытамі ў гэтым відзе спорту.

Канкурэнцыя на спаборніцтвах была сур'езная — больш за 10 чалавек у катэгорыі. Але гэта не перашкодзіла прыгожай і таненькай з выгляду дзяўчыне Аляксандры Ачанаўска ўстанавіць сусветны рэкорд, падняўшы ў суме 330 кілаграмаў. І хто пасля гэтага скажа, што штанга — не «дзівочы» снарад? «Было вельмі цяжка. Дасоль не верыцца, што чэмпіён свету — гэта я», — усміхаецца Аляксандра.

Дзіяна СЕРАДЗЮК

Беларускія спартсмены «ўзялі» Афрыку

30 чэрвеня ў Беларускім дзяржаўным універсітэце фізічнай культуры прайшла прэс-канферэнцыя са зборнай Беларусі па паўэрліфтынгу. Падчас прэс-канферэнцыі прадстаўнікі РГА «Белая Русь», якая выступіла спонсарам каманды, павіншавалі спартсменаў і ўручылі ўзнагароды. На здымку: намеснік старшыні РГА «Белая Русь» Аляксандр ШАЦЬКО (у цэнтры) з беларускімі спартсменамі.

Аўтамабільныя піраты

ЗАЛІШНЯЯ АДКРЫТАСЦЬ — ШКОДНА?

«Рабаўніцтва фур і выкраданне грузаў насамрэч існуе. Мы самі, як мінімум, два разы сутыкнуліся са знікненнем тавару, — гаворыць спецыяліст. — Адзін раз мы змаглі вярнуць груз дзякуючы таму, што ён быў спецыфічны і яго не змаглі прадаць. Другі раз мы высветлілі праблему на этапе праверкі дакументаў».

Чамусьці гэтая праблема замоўчаецца. «Магчыма, гэта выклікана пытаннем рэпутацыі тых кампаній, у якіх адбываліся крадзяжы. Аднак ніхто з удзельнікаў здзелкі — ні заказчык, ні транспарцёр, ні атрымальнік — не ведае, што груз будзе выкрадзены. У ланцужку ёсць толькі адно звяно, якое наўмысна, з самага пачатку робіць усё, каб груз знік. Прычым гэтае звяно (зыходзячы з таго, як яны дзейнічаюць) — таксама прафесійныя транспартнікі. Яны здольны падмануць чалавека з вялікім вопытам. Махляр з самага пачатку даюць столькі статутных дакументаў, што западозрыць нешта вельмі складана. Яны прадастаўляюць ледзь не пашпарт вадзіцеля, дырэктара і гэтак далей». Кажуць, што бывалі раней выпадкі, калі грузаатрымальнікі выкрадалі груз самі ў сябе. А потым атрымлівалі страхоўку, і груз заставаўся ў іх. «У нашай практыцы такога не было, але ўвогуле здаралася», — пацвярджае Эльміра Ібрагімава. Але ўжо некалькі гадоў дзейнічае нейкая банда з аднолькавым почыркам у сваіх злачынствах.

Дарчы, махляр дасылаюць абсалютна правільныя статутныя дакументы, арыгінальныя. Яны добра ведаюць усе тонкасці рынку і знаходзяць вельмі маленькія

торыях розных дзяржаў і ў межах розных мытных зон. «Значыць, гэта не толькі прафесійныя транспартнікі, але і юрыдычна і эканамічна адукаваныя людзі. Бо, калі пачынаюцца нейкія пошукавыя работы, немагчыма высветліць, куды ўсё ж такі звяртацца. Беларускія службы не прымаюць заяў, бо на нашай тэрыторыі нічога не здарылася. У Еўропе таксама незразумела, у якой дакладна краіне ўсё адбылося. А на тэрыторыі той краіны, дзе адбылося, няма сведкаў — а значыць, мы нічога не можам даказаць». Па словах Эльміры Ібрагімавай, пасля таго, як яны звязаліся з нямецкім Ін-тэрпалам, адзін паліцэйскі сказаў, што вышуквае гэтую банду аўтамабільных піратаў ужо некалькі гадоў. Спачатку тыя «працавалі» на загадзя выкрадзенай машыне. А потым сталі ставіць на загрузку сапраўдных перавозчыкаў.

Атрымліваецца, што дзейнічае прыкладна такая схема: расійскі грузаатрымальнік і ўладальнік груза, беларуская экспедыцыйная кампанія, нямецкі грузаадпраўнік. Махляр прадастаўляюць чэшскай або італьянскай кампаніяй, але абавязкова не з той краіны,

і тое, што запрашаюць перавозчыка з іншых краін, — гэта нармальнае практыка, эканамічна абгрунтаваная. «Нашым перавозчыкам спецыяльна ехаць у Еўропу нявыгадна, бо паліва дарагое, дарогі платныя. Акрамя таго, існуюць абмежаванні па знаходжанні. Нашмат выгадней прыцягнуць еўрапейскага перавозчыка і весці гэты груз у Польшчу ці Літву, а ўжо адтуль забіраць яго беларускім, расійскім ці казахскім перавозчыкам. І гэта нармальна. Таму і

б вельмі хутка прадаліся, але гэта была спецыфічная замова для аэрапорта «Дамадзедава». Іх проста не змаглі нікому прадаць. І выкінулі. Найбольшай папулярнасцю карыстаюцца прадукты харчавання. Другая машына, якую хацелі выкрасці ў нас, была загрузана таматамі».

ЯК ЗНІЗІЦЬ РЫЗЫКІ?

Эльміра Ібрагімава лічыць, што адна з прычын існавання махлярства — нізкі ўзровень падрыхтоўкі кадрў для экспедытарскіх кампаній і перавозчыкаў: «Бо недарэчнасці можна высветліць у момант запаўнення накладных. Часта графы з рэквізітамі груза-перавозчыка застаюцца не запоўненымі. Сігналам будзе і тое, што дакументы ўвогуле ніхто не прадаставіў». Аказваецца, што ў гэтай сферы вельмі мала кваліфікаваных спецыялістаў. Нават тыя, хто вучыўся ў ВНУ па профілі, не маюць практычных ведаў — іх трэба перавучаць. «У Беларусі існуе 18 тысяч ліцэнзіяў, якія маюць права на ажыццяўленне перавозак. А ВНУ штогод выпускаюць толькі 60 спецыялістаў. А тым больш, не

КАМЕНТАРЫЙ У ТЭМУ

Леанід ЛЕМЕШ, начальнік транспартнай інспекцыі Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі:

— Любы экспедытар павінен ацэньваць рызыкі і добра разумець, з кім ён працуе. Таму сёння назіраецца сітуацыя, калі многія айчыныя і замежныя экспедытары ахвотней працуюць з беларускімі перавозчыкамі. На кожную перавозку яны атрымліваюць спецыяльны допуск. Такім жа чынам і замежныя перавозчыкі атрымліваюць нейкі допуск. І тут вінаваты не перавозчык, а той самы махляр, які з самага пачатку імкнецца да крадзяжу. І трэба добра правяраць таго, з кім будзе працаваць. Але да нас з такімі выпадкамі не звярталіся. З боку беларускіх перавозчыкаў такіх праблем не бывае. Ды і замежнікі таксама не скардзіліся. Праблема толькі ў тым, што паміж адпраўніком і атрымальнікам часта знаходзіцца да трох розных экспедытараў. І атрымліваецца, што першы экспедытар, які гарантуе дастаўку груза, не бачыць перавозчыка. А апошні экспедытар аказваецца самым слабым звяном і наймае непадрыхтаванага перавозчыка.

ў транспартніка не ўзнікае пытанняў, калі яму прапануюць падобную замову. І ўвогуле перавозчыкі нават не ведаюць, што яны сталі ўдзельнікамі крадзяжу. Ён толькі ўжо па факце не атрымлівае грошы за перавозку і думае, што яго чарговы раз «кінулі». Проста для сферы перавозак не характэрна перадаплата — усё будзеца на даверы. Сярэдняя адтэрміноўка плацяжу — 30 банкаўскіх дзён. А ў некаторых краінах — і 180 дзён.

ШТО ЧАСЦЕЙ ЗА ЁСЦ КРАДУЦЬ?

Аказалася, што самы ліквідны тавар — гэта каўбасная абалонка. Яе выкралі ў адной беларускай кампаніі. Шукаць нават не мае сэнсу, бо тавар не маркіраваны і даказаць, што гэта менавіта твая абалонка, а не чужая, немагчыма. «Той жа груз, які мы вярнулі, — нямецкія радытары, — тлумачыць Эльміра Ібрагімава. — Для бытавых умоў яны

ўсе шэсцьдзясят ідуць працаваць па спецыяльнасці», — гаворыць дырэктар «Этаніра». Акрамя таго, пэўным штуршком да махлярства стала нарастанне канкурэнцыі. «Пачынаючы з 2008 года транспартная сфера адчувае жорсткую канкурэнцыю. За кожнага кліента трэба змагацца. І з-за гэтага сітуацыя пагаршаецца, бо глеба для махлярства стала больш спрыяльнай», — адзначае Эльміра Ібрагімава.

Зыходзячы з асабістага вопыту, «Этаніра» сфарміраваў пералік правілаў, па якіх цяпер працуе і правярае любую невядомую кампанію. «Па-першае, патрэбна штодзённае ці хаця б штотыднёвае інфармаванне супрацоўнікаў аб магчымых слабых месцах у дакументах. Па-другое, калі пераліска па электроннай пошце ідзе праз бясплатныя паштовыя сэрвісы, адразу трэба ўсё правяраць. Зарэгістраванае даменная імя дае гарантыю таго, што ў яго ёсць гаспадар. І калі яго выкарыстоўваюць, то верагоднасць таго, што гэта ўжо не махляр, — нашмат вышэй. Па-трэцяе, абавязкова трэба рабіць званок на стаячы-нарны тэлефон перад здзелкай. І каб гэты нумар супадаў з якімі-небудзь даведнікамі».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Мільярдны экспарт ад перавозак

Па інфармацыі Асацыяцыі міжнародных аўтамабільных перавозчыкаў «БАМАП», экспарт паслуг, якія аказваюць беларускія аўтаперавозчыкі, адыгрывае даволі значную ролю ў знешнім гандлі краіны. Так, паступленне замежнай валюты ў 2013 годзе складала 1,133 млрд долараў, ці 111% да ўзроўню 2012 года. Пры гэтым 97% паступленняў забяспечана паслугамі грузавага аўтамабільнага транспарту.

Згодна з мытнай статыстыкай, летася айчыныя міжнародныя аўтаперавозчыкі выканалі больш за 680 тысяч рэйсаў. Гэта складае 115% да ўзроўню 2012 года. Аб'ём перавозак грузаў — больш за 10,6 млн тон. Падаткі і зборы,

пералічаныя ў бюджэт ад дзейнасці грузавага міжнароднага аўтаперавозчыка, склалі 1,022 млрд рублёў — рост на 33,2% да 2012 года.

У той жа час выдаткі, звязаныя з эксплуатацыяй грузавага аўтамабіля, павялічыліся на 25,6%. У тым ліку на паліва (на 25,7%) і аплату дарожных збораў. Гэтая тэндэнцыя працягваецца і сёлета: цяпер неабходна плаціць утылізацыйны збор і дзяржаўны дапуск транспартных сродкаў да дарожнага руху. У выніку знізіліся даходы галіны, а значыць, і рэнтабельнасць. Апошняя складала ў 2013 годзе 2,8% супраць 5,4% за 2012-ы. Сітуацыя ў значнай ступені пагаршае цяжкасць атрымання заёмных сродкаў, што выклікала высокімі цэнамі на банкаўскія крэдыты. Усё гэта ўплывае на тэмпы абнаўлення аўтапарку.

ЦТ ПА ФІЗІЦЫ І МАТЭМАТЫЦЫ: МІНУС 40 ПРАЦЭНТАЎ УДЗЕЛЬНІКАЎ

Па меры абвясчэння вынікаў цэнтралізаванага тэсціравання колькасць прэтэндэнтаў на званне студэнта скарачаецца імклівымі тэмпамі.

Так, пасля здачы экзамену па беларускай і рускай мовах за ўстаноўленым мінімальным парогам у 10 балаў аказаліся больш як 10,4 тысячы чалавек. Але асноўныя «страты» адбыліся, як і чакалася, пасля здачы абітурыентамі фізікі і матэматыкі. Матэматыку ў гэтым годзе здавалі 62 277 чалавек, менш як 15 балаў па гэтай дысцыпліне набралі каля 25 тысяч юнакоў і дзяўчат. З тэстам па фізіцы «змагаліся» 28 085 чалавек, а не справіліся з ім 11 585 удзельнікаў экзамену, якія не змаглі дацягнуцца да планкі ў 15 балаў.

43 абітурыенты атрымалі нуль балаў за свае веды па фізіцы, а на ЦТ па матэматыцы з нулявым вынікам прыйшлі да фінішу 132 абітурыенты. Такім чынам, колькасць «няўдачнікаў» дасягнула ў гэтым годзе па абодвух прадметах 40 працэнтаў ад агульнай колькасці ўдзельнікаў экзамену.

— Мяркую, што вынікі ЦТ адлюстроўваюць рэальную карціну з ведамі школьнікаў па дакладных навук. Але ўпершыню матэматыку абітурыенты здалі нават горш, чым фізіку, — падзяляюся сваім меркаваннем з журналістам «Звязды» вядомы рэпетытар **Яўген ЛІВЯНТ**. — Магчыма, тэсты па матэматыцы былі крыху больш складаныя, чым летась. Ва ўсялякім выпадку 100 балаў змаглі атрымаць усяго 16 удзельнікаў экзамену, а ў папярэднім годзе максімум балаў на ЦТ па матэматыцы набралі аж 146 чалавек. Сёлетнія тэсты па матэматыцы не выходзілі за рамкі праграм уступных іспытаў, але некалькі задач, што былі прапанаваны абітурыентам, я асабіста ў іх не ўключыў бы.

На ЦТ па фізіцы сёлета толькі 18 стабільнікаў, а летась іх было 46 чалавек. У тэстах па фізіцы была задача, якая, на маю думку, не адпавядае праграме ўступных іспытаў. Так, у праграме запісана, што праваднік павінен рухацца ў магнітным полі *раўнамерна*, а ў тэстах была задача В12, у якой праваднік рухаўся *роўнапаскорана*.

Але ўсё ж, нягледзячы на пэўныя недахопы тэстаў, я абсалютна згодны з дырэктарам Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалаем Фяськовым, які параўноўвае ЦТ з градуснікам: нельга крыўдзіцца на «прыбор», які паказвае рэальную тэмпературу — высвечвае тыя праблемы, што існуюць у школьнай адукацыі. Веды школьнікаў, на жаль, працягваюць пагаршацца. Гэта не галаслоўнае сцвярджэнне, а мой асабісты шматгадовы досвед. Калі да мяне на заняткі прыходзяць будучыя абітурыенты, то я заўсёды тэсцірую іх веды па матэматыцы, каб даведацца, дзе ёсць прабелы ў ведах і над чым нам трэба разам працаваць. І прыходжу да высновы, што за адзін год падрыхтаваць да паступлення школьнікаў ужо праблематычна.

Чаму для многіх вынікі ЦТ па фізіцы становіцца шокам? Таму што школьныя адзнакі зусім не даюць рэальнай карціны таго, наколькі той ці іншы школьнік канкурэнтаздольны сярод сваіх ровеснікаў. І пакуль у школе будучы практыкавацца цяперашнія падыходы да выкладання фізікі, мяркую, рэпетытары без работы не застаюцца дакладна... Дзяцей трэба вучыць не механічнаму рацённю задач і завучванню формул, а разуменню фізічных працэсаў. Для таго, каб зацікавіць іх, каб завалодаць іх увагай, патрэбна сучаснае абсталяванне і дэманстрацыйныя эксперыменты. А ў нас фізіка стала ў школе выключна тэарэтычным прадметам, які вывучаецца пераважна па падручніку.

Па стане на панядзелак сталі вядомыя таксама вынікі ўдзельнікаў цэнтралізаванага тэсціравання па хіміі, біялогіі, гісторыі Беларусі і сусветнай гісторыі навейшага часу. Хімію ў гэтым годзе на 100 балаў напісаў 1 абітурыент, а менш чым 15 балаў набралі 972 чалавекі. На біялогіі 3 стабільных работы, а менш як 15 балаў набралі 994 абітурыенты. На гісторыі Беларусі 100 балаў атрымалі 6 чалавек, і 1 988 абітурыентаў набралі менш як 20 балаў. Лепшы вынік на сусветнай гісторыі навейшага часу — 97 балаў. Такім вынікам можа пахваліцца толькі адзін чалавек. А 176 абітурыентаў здалі гэст менш чым на 20 балаў. Нагадаем, што на гуманітарных прадметах ЦТ ніжняя праходная планка складае менавіта 20 балаў.

Безумоўна, сёння ўсё хвалюе, наколькі істотная канкурэнцыя будзе на ўваходзе ў ВНУ. Нагадаем, што ў 2013 годзе пасля здачы цэнтралізаванага тэсціравання 36% патэнцыяльных прэтэндэнтаў на студэнцкі білет адсялілі, не пераадолеўшы мінімальную планку на ЦТ, але гэта ніяк не адбілася на ўконтраванні самых прэстыжных у сучаснай моладзі спецыяльнасцяў. Больш за тое, праходныя балы там істотна выраслі. Але ў іншых ВНУ на пэўных спецыяльнасцях засталіся незапоўненыя бюджэтныя месцы...

Каб сітуацыя не паўтарылася, у Міністэрстве адукацыі вырашылі падстрахавацца: згодна з новым парадкам прыёму ў ВНУ, у тым выпадку, калі ў якой-небудзь вышэйшай навучальнай установе застаюцца незапоўненыя бюджэтныя месцы, будзе аб'яўлены дадатковы набор. На вакантныя месцы змогуць прэтэндаваць абітурыенты, якія не прайшлі па конкурсе пры паступленні ў іншыя ВНУ, але маюць на руках патрэбныя сертыфікаты, або паступалі на іншыя спецыяльнасці ў тую ж ВНУ. Таксама да конкурсу на вакантныя месцы будуць дапушчаны і абітурыенты, якія не набралі на цэнтралізаваным тэсціраванні ўстаноўленую мінімальную колькасць балаў.

Для тых, хто будзе паступаць на бюджэтныя месцы ў рамках дадатковага набору, парог будзе зніжаны на пяць балаў: у сертыфікатах па рускай і беларускай мовах абітурыенты павінны будучы мець не менш як 5 балаў, па матэматыцы, фізіцы, хіміі і біялогіі — 10 балаў і 15 балаў — па гісторыі Беларусі, сусветнай гісторыі найноўшага часу, грамадазнаўстве, географіі і замежных мовах.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Вось такія дакументы могуць даслаць махляр. Звярніце ўвагу на выяву кіроўцы: фотаздымак прылеплены да паперы стэплерам.

кампаніі, невялікіх краін. Вельмі часта транспартныя кампаніі выкладваюць свае дакументы — пасведчанні, ліцэнзіі — у адкрыты доступ. «А калі атрымліваеш дакументы па факсе ці электроннай пошце, ты не разумееш, арыгінал табе даслалі ці сканіраваную копію». Яны нават даюць мабільны тэлефон кіроўцы, які сам кожны дзень гаворыць аб сваіх дзеяннях. Але гэта, зразумела, ілжэкіроўца. «І яны максімальна цягнуць час у дарозе, каб ніхто нічога не западозрыў. Машына можа выпадкова «зламацца», напрыклад, і чакаем, бо такое цалкам верагодна», — падкрэслівае спецыяліст. А калі экспедытары разумеюць, што іх падманулі, час ужо прайшоў і, як той казаў, знайсці канцы вельмі складана.

ХІТРЫЯ І РАЗУМНЫЯ

Звычайна махляр выступалі ад нейкіх еўрапейскіх кампаній. Як правіла, працуюць з грузамі, якія перамяшчаюцца па тэры-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

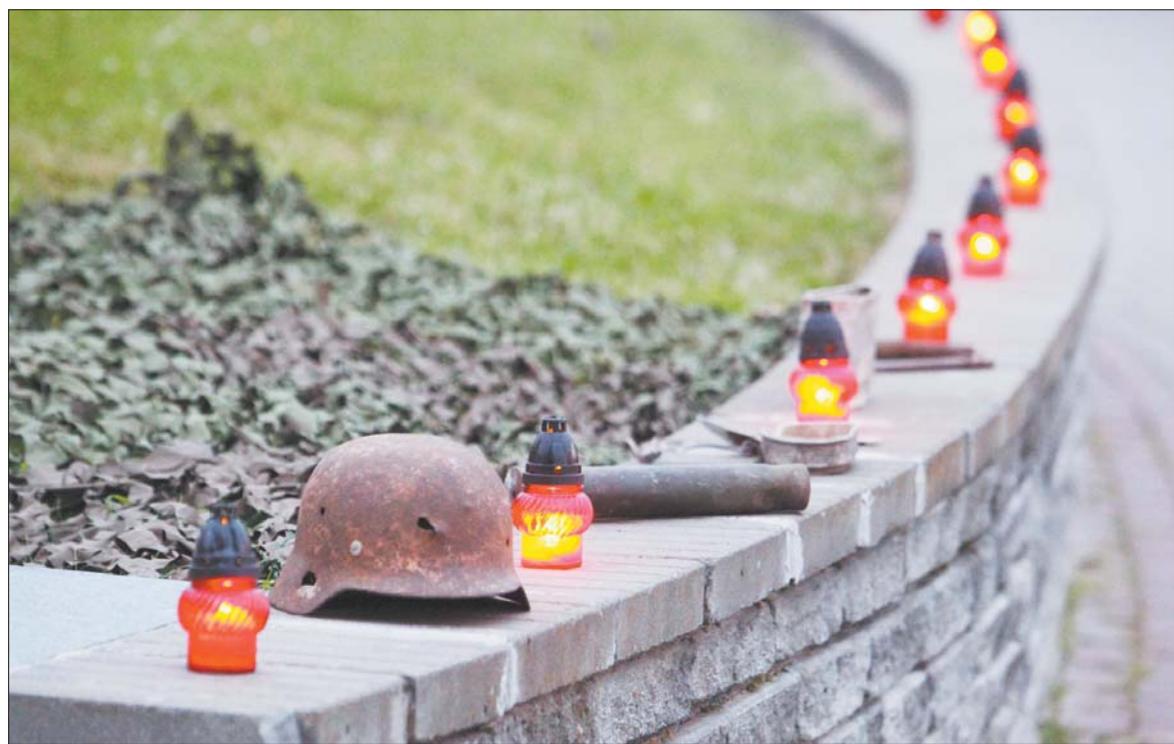
ПРАЗДНИК ЖИЗНИ И ПАМЯТИ

3 июля Беларусь будет праздновать День освобождения от немецко-фашистских захватчиков. 70 лет назад, в 1944 году, бойцы Красной Армии освободили Минск. Но до этого были годы войны, поражений, потерь. Независимость далась огромной ценой и без преувеличения для белорусов день 3-го июля — праздник жизни и памяти.

(Продолжение темы на 3-й стр. «СЕ».)

ФОТОСНИМКИ БЕЛТА.

■ Компетентно

МИР У ЧЕРТЫ

Изменится ли роль ОДКБ
в свете происходящих глобальных процессов?

Интеграционные процессы делают прозрачными границы, упрощают процессы миграции, обращения товаров и услуг, финансовых потоков. Все это — благо, но только если соблюдаются правовые нормы и обеспечена полная безопасность всех участников интеграции. На вопрос о возможном изменении роли ОДКБ в урегулировании политических и военных вопросов в регионе в связи с украинским кризисом мы попросили ответить заместителя генерального секретаря организации Геннадия Невыгласа.

— ОДКБ в начале 90-х годов формировалась как оборонительный союз, — поясняет Геннадий Николаевич. — Украина не подписывала Договор о коллективной безопасности и не входит в нашу организацию. Более того, теперь она де-факто даже уже не входит и в СНГ, к большому сожалению. Хотя де-юре не все мосты еще «сожжены».

Анализируя украинские события, можно сказать, что сегодня именно Украина стала главным театром борьбы за вы-

теснение нас — стран-участниц ОДКБ — на периферию глобальной политики. Отчетливо просматривается аналогия с Югославией образца 1999 года, социальными потрясениями в ходе «арабской весны». Анализируя ситуацию в разных регионах планеты, можно сказать, что мир сегодня подошел к черте, переход которой чередует катастрофическими последствиями глобального масштаба. Конечно, фактор украинских событий нами, членами Договора о коллективной безопасности, учитывается как внешняя обстановка. Этот фактор был предметом обсуждений на всех встречах по линии ОДКБ: на майском саммите на уровне глав-государств в Москве. Были еще переговоры на уровне

уставных органов и очень подробный доклад российского министра иностранных дел Сергея Лаврова и его ответы на все вопросы. На встрече секретарей советов безопасности стран СНГ, которая состоялась в Минске, вопрос о потенциальных угрозах тоже, без сомнения, обсуждался.

Но нужно помнить о главной особенности ОДКБ: мы организация, которая решает две задачи — обеспечение национального суверенитета каждого из государств-участников и коллективной безопасности. В случае военной агрессии извне.

— Недавно прозвучало заявление о том, что ОДКБ «сужает» сотрудничество с НАТО и начинает более активно работать с ОБСЕ...

— Как организация региональной безопасности, которая действует в решении проблем своей компетенции весь потенциал (в том числе и военный), ОДКБ старается выстроить свое взаимодействие с аналогичными структурами, действующими в соседних пространствах или даже в одном геополитическом пространстве с нами.

(Окончание на 3-й стр. «СЕ».)

Опять не договорились

23 июня в Сочи состоялось заседание Совета Евразийской экономической комиссии. В нем приняли участие Члены Совета ЕЭК — заместители глав правительств Беларуси, Казахстана и России, а также председатель Коллегии ЕЭК Виктор Христенко. Среди рассматриваемых вопросов — проект договора о присоединении Республики Армения к Договору о Евразийском экономическом союзе, дальнейшая работа по присоединению Кыргызской Республики к евразийскому интеграционному проекту. «Гвоздем программы» были совместные защитные меры евразийской «тройки» в отношении Украины, которые Россия предлагала принять ввиду намерения Киева заключить соглашение об ассоциации и углубленной зоне свободной торговли с ЕС. Что из этого получилось — читайте на 5-й полосе сегодняшнего номера.

АРХИТЕКТУРА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Учреждение ЕАЭС — значимая веха белорусско-казахского партнерства, считает Анатолий Ничкасов

О двусторонних отношениях Беларуси и Казахстана в контексте подписания договора об учреждении ЕАЭС рассказал Чрезвычайный и Полномочный Посол Республики Беларусь в Казахстане Анатолий НИЧКАСОВ.

— Белорусско-казахстанское сотрудничество динамично развивается практически во всех сферах. Между странами заключено более 60 двусторонних международных договоров, в том числе межгосударственный Договор о дружбе и сотрудничестве. Сложившаяся практика регулярных контактов на высшем уровне служит хорошим стимулом для активной работы правительств, интенсификации межпарламентского и межрегионального взаимодействия, расширения договорно-правовой базы и выработки новых форм и направлений двустороннего сотрудничества, в том числе в союзе. Созданы постоянно действующие механизмы двустороннего межправительственного и межотраслевого сотрудничества. Активно развиваются контакты между деловыми и научными кругами, на уровне регионов. Приоритетное внимание уделяется не только всестороннему расширению торгово-экономических отношений, но и наращиванию научно-технического и культурно-гуманитарного взаимодействия.

Для развития производственной кооперации до конца года планируем реализовать первый этап проекта по созданию Белорусско-Казахстанского индустриально-технологического парка сельскохозяйственной и коммунальной техники в Акмолинской области с созданием на его площадях производств тракторов «МТЗ», пресс-подборщиков «Бобруйск-агромаш», коммунальной техники на базе шасси «МАЗ». В настоящее время ведутся работы по возведению инфраструктуры парка, согласована его структура, предполагающая организацию на его площадях как совместных производств, так и научно-конструкторского и учебного центров — инновационного ядра, призванного обеспечить научно-технологическое сопровождение и ежегодный рост локализации производимой техники.

По мере развития парка к его работе планируется подключить Казахстанско-Белорусский центр подготовки и переподготовки инженерных кадров на базе Казахского агротехнического университета им. С. Сейфуллина (г. Астана), открытый в октябре 2013 года. В целом в перспективе этот проект должен перерасти в создание мощной совместной структуры, способной работать на рынках третьих стран. Планируется создание аналогичных парков по производ-

— Ожидается ли увеличение нашего товарооборота с момента учреждения ЕАЭС?

— Евразийский экономический союз создает дополнительные условия для свободного движения товаров, услуг, трудовых ресурсов, инвестиций, увеличения емкости общего рынка, восстановления и развития кооперационных связей, реализации совместных инновационных проектов, доступа к услугам естественных монополий и рынку государственных закупок.

Поэтому убежден, что потенциал для развития торгово-экономических отношений между Беларусью и Казахстаном далеко не исчерпан, несмотря на то, что ежегодный объем взаимной торговли товарами и услугами достиг 1 млрд долларов. На мой взгляд, мы находимся лишь в начале большого пути по построению новой архитектуры двустороннего взаимодействия в торгово-экономической сфере. Отрадно, что от прямого обмена товарами и услугами

ству пассажирских автобусов, карьерной и шахтной техники, дорожно-строительной техники и др. На ближайшие годы запланирована реализация порядка 40 совместных научно-технических проектов с широким использованием белорусских технологий, инноваций и научных разработок. В планах создание транспортно-логистических структур, центров продаж и сервисного обслуживания техники, т. е. совместной комплексной инфраструктуры, которая максимально бы

У Беларуси и Казахстана хорошие предпосылки для дальнейшего развития энергетического сотрудничества.

сближала наши потенциалы, позволяла насыщать рынок Евразийского экономического союза собственным продуктом, а также решать задачу выхода на рынки третьих стран. Беларусь, обладающая ограниченными запасами углеводородов, открыта к взаимовыгодному сотрудничеству в сфере энергетики и нефтегазификации. Наша страна располагает крупными производственными мощностями, оснащенными современными технологиями для переработки углеводородов, значительным транзитным потенциалом для транспортировки углеводородов европейским потребителям, а также обладает собственными научными разработками, технологиями и высококвалифицированными кадрами в области разведки и добычи континентальной нефти.

Стремление Казахстана к диверсификации географии экспортных поставок энергоресурсов также является естественным и закономерным в условиях роста их добычи, начиная с 90-х годов прошлого века. Таким образом, у Беларуси и Казахстана хорошие предпосылки для дальнейшего развития энергетического сотрудничества, при выстраивании которого обе стороны руководствуются прагматичными соображениями. При этом в рамках Евразийского экономического союза мы последовательно выступаем за формирование на практике общего рынка нефти и газа и исходим из того, что скорейшее завершение этой работы будет отвечать интересам и Беларуси, и Казахстана, и России.

мы последовательно переходим к совместной работе по развитию производственной и научно-технологической кооперации. На базе белорусских промышленных, научных и технологических наработок в Казахстане уже создано 13 совместных производств. Это очень перспективное, комплексное и, что не менее важно, взаимовыгодное направление сотрудничества. Развивая производственную кооперацию, мы не только приближаем качественный и

Подписано соглашение о сотрудничестве между созданным в мае 2013 года Белорусским культурным центром «Радзіма» (г. Астана) и Центром языка и культуры «Беларусь».

относительно недорогой белорусский товар к казахстанскому потребителю, но и способствуем созданию в Казахстане дополнительных рабочих мест, предпосылок для развития локализации. Поэтому в этой ситуации выигрывают все. Реальные перспективы увеличения объемов торговли мы видим в наращивании взаимного обмена услугами. Формирование в рамках ЕАЭС единого рынка услуг предполагает взаимное признание лицензий, разрешений на осуществление предпринимательской деятельности, возможность осуществления этой деятельности без дополнительного учреждения в качестве юридического лица, предоставление национально-режима наибольшего благоприятствования без изъятий.

В целом запуск ЕАЭС органично дополняет ранее созданные благоприятные условия для активной совместной работы по целому ряду стратегических направлений сотрудничества в экономической сфере: нефтехимия, транспорт и логистика, машиностроение, сельское хозяйство, коммуникации, фармацевтика.

— В связи со строительством индустриально-технологического парка спрос Казахстана на высококвалифицированных инженеров и управленцев увеличился. Какие программы и образовательные возможности для студентов и молодых специалистов будут востребованы для укрепления партнерства в этом измерении?

— Белорусско-казахстанское взаимодействие в образовательной сфере осуществляется на основе межправительственного соглашения о сотрудничестве в области высшего и послевузовского образования. Около 40 соглашений о сотрудничестве между высшими учебными заведениями Беларуси и Казахстана работают в полную силу. Профессорско-преподавательские и студенческие обмены осуществляются на регулярной основе. С каждым годом такие контакты приобретают большую интенсивность.

В последние годы наблюдается тенденция увеличения количества казахстанских граждан, желающих получить в вузах Беларуси высшее образование. Так, в 2010/2011 учебном году в белорусских университетах обучался 55 граждан Казахстана, в 2011/2012 учебном году — 75, в 2012/2013 учебном году — 91 человек, в 2013/2014 году — уже 193 человека.

В рамках программы академической мобильности по модели включенного обучения в 2013 году в БНТУ прошли обучение

научно-образовательного консорциума между высшими учебными заведениями и научно-исследовательскими институтами Беларуси и Казахстана.

Ведется работа по реализации мероприятий в области образования, включенных в «Дорожную карту» развития торгово-экономического сотрудничества между Республикой Беларусь и Республикой Казахстан на 2014-2016 годы.

— Какие наиболее успешные проекты удалось реализовать с момента создания центра в 2012 году научно-образовательному консорциуму университета Беларуси и Казахстана?

— 2013 год стал первым годом полноценного функционирования созданных Центра языка и культуры «Беларусь» на базе Евразийского национального университета им. Л. Гумилева и Центра казахского языка, истории и культуры им. Абая в Белорусском национальном техническом университете. Проведенные центрами различные образовательные и культурные мероприятия позволили более полно познакомиться белорусских и казахстанских студентов, сотрудников вузов с языком, историей, культурой и традициями обоих народов.

За истекший период на базе проведена встреча заместителя председателя Президиума НАН Беларуси Чижика С.А. с руководством университета, в ходе которой обсуждены перспективные направления научно-технического и инновационного сотрудничества с белорусскими научно-исследовательскими и образовательными учреждениями. Состоялись заседания «круглых столов», приуроченных к Дню Независимости Республики Беларусь и Дню матери. Подписано соглашение о сотрудничестве между созданным в мае 2013 года Белорусским культурным центром «Радзіма» (г. Астана) и Центром языка и культуры «Беларусь».

Организуемые центрами мероприятия привлекают не только университетскую аудиторию, но и широкую общественность, что способствует развитию сотрудничества в области образования и науки, укреплению и углублению дружбы, культурных связей, взаимопонимания между белорусским и казахским народами.

В свою очередь, сотрудничество в рамках научно-образовательного консорциума призвано внести существенный вклад в развитие белорусско-казахстанских научных исследований, передовых технологий, повышение уровня подготовки современных кадров, в конечном итоге, позволить совместными усилиями внести существенный вклад в развитие экономики обоих государств, повышение благосостояния народов Казахстана и Беларуси.

Алеся ВОРОБЬЁВА.

ОТ ПОРАЖЕНИЯ – К ПОБЕДЕ!

22 июня Беларусь всегда вспоминает начало войны, оборону Брестской крепости, отчаяние первых месяцев.

Вспомним об этом и мы. Ко Дню освобождения Беларуси публикуем материалы беседы с участником боев за Брестскую крепость, присланные нам Лайлой Ахметовой, профессором Казахского национального университета имени аль-Фараби (Алматы).

«С Василием Васильевичем Коваленко я познакомилась сначала заочно, написав ему письмо, а потом в июле 2013 г. приехала к нему домой.

Живет он в г. Чолпон-Ате Иссык-Кульской области Киргизской Республики.

А тот далекий 1941 год рядовой Коваленко В. служил в 333-м стрелковом полку в Брестской крепости.

Вечером 21 июня 1941 г. в клубе полка личный состав смотрел фильм «Руслан и Людмила», потом ушли на отдых.

Перед рассветом бойцов разбудила война...

Попытались вырваться из Брестской крепости. Из 12 бойцов часть была убита, а часть, раненые, попали в плен.

Раненый в левые ногу и руку Коваленко тоже попал в плен.

Бяло-Подляска, Демблин (Польша), Осло и Андалсерш (Норвегия). И в 1944 году освобождение союзными британскими войсками. После проверок и работы в 1948 году прибыл в Ташкент. А в 1970 г. с женой переехали на Иссык-Куль в Чолпон-Ату.

При встрече я сразу сказала, что вопросов у меня много — Будем отвечать, — сказал Василий Васильевич».

Из Узбекистана в Беларусь, 1941-й

Я родился в Саратовской области. Село Генеральское, 15 января 1921 г. Немного там жил, там закончил 1 и 2 класс. Мне было 18 лет, мы переехали в Ташкентскую область.

Призван Нижне-Чирчикским районным военным комиссариатом из села Солдатское Нижне-Чирчикского района Ташкентской области в ноябре 1940 года. Сразу же нас повезли прямо до станции в Ташкент. Оттуда поехали в теплушках. Ехали долго. Привезли на карантин, не помню куда, был лес и землянки. Там прожили 1–2 месяца. Отобрали в Брестскую крепость и там уже распределили в 333-й стрелковый полк.

Из села Солдатское были призваны еще три человека: Василий Нечаев, Виктор Смородин, Павел Подопратора.

Нечаев погиб в плену в Бяло-Подляске

от голода. Подопратора на моих руках умер в лагере Бяло-Подляска.

Ох, как много людей погибло!..

Смородин переплыл реку в одних кальсонах. Ему потом дали одежду. Он попал в окружение. Потом в армию снова. Служил в Севастополе.

Накануне войны

Непосредственно перед войной были разговоры о нападениях на советских солдат и командиров. Каждый день проходили политзанятия, где это, в том числе, обсуждалось. Поэтому нас пускали в город только по 3 человека. В увольнениях в городе с людьми мы не общались, только могли спросить, где магазин, чтобы купить конфеты и мороженое. Просто ходили по городу, гуляли.

Были тогда и немецкие перебежчики. Нам об этом сообщали. О диверсантах точно не знаю. Но когда началась война, мы увидели, что немцы очень

хорошо все знали, дорогу знали, как куда пройти и так далее.

Наша казарма находилась на 2-м этаже. Там весь взвод находился, 3 отделения по 12 человек. С нами комвзвода был. Старшина сверхурочник, чуваш по национальности, он за 3 дня перед войной исчез, не знаю куда. Каждый день на ночь проверка была, а его 3 дня перед войной не было, это я помню. Он отсутствовал. Причину отсутствия мы не знали. Комвзвода был с нами.

Наша казарма стояла окно в окно к Дому пограничников. Мы с ними не общались, но каждый день видели, как они выходят в караул, — 3 человека, вооруженных. Нам все было видно. Везде были двухъярусные койки. Я на 2-м ярусе спал. Как начали бомбить, так меня как ветром с койки сдуло.

Распорядок дня был такой: в 6 утра подъем, физзарядка, завтрак. Политзанятия. Строевая подготовка. Изучение винтовки (разбор, сбор, чистка). Матчасть. Обед. Мертвый час — 1 или 2 часа спали. Как с обеда идем, уже спать хочется. Привыкли. Засыпали сразу. Строевая. Маршируем. Ужин. Политзанятия. Свободное время. Письма пишем. Читаем. Отбой в 23 часа.

22 июня...

21 июня вечером мы пришли с караула, поужинали, посмотрели кино «Руслан и Людмила», пришли в казарму. Часов нет, сразу легли спать: сильно устали после охраны. Крепко спали. Мы все 12 человек были, когда началась война.

Нам повезло, что прямых попаданий снарядов в помещение нашей казармы не было. Но паника была страшная. Никто не знал, что делать. Тревогу по крепости не объявили, даже после бомбежки.

Командир взвода Потапов утром 22 июня был рядом с нами. Больше никого не было. Кто был в городе, кто в офицерских домах. Немцы захватили проход, кто как мог, днем только начали появляться. А кто — не помню.

Действия Потапова: собрал отделение, дал приказ через ворота к танковому

батальону прорваться. Нас обстреляли. Осталось только 3 раненых. Нас через реку переправили, где наших было уже в плену много. Это на второй день. Попытались организовать прорыв из окружения, но ничего не получилось.

Мы сидели в подвалах казарм. Там солдат было много. Откуда — не знаю. Подвалы 8-ми казарм сообщались, было много людей. Через одну роту входили в другую. Были и командиры, которые принимали командование. Пограничников я не видел: ни в крепости, ни в плену.

Были разговоры о том, что в подвалах было несколько пленных немцев, переодетых в нашу форму, но сам я их не видел.

Василий КОВАЛЕНКО (на фото справа).

Видел много женщин и детей. Все дети плакали, просили воды.

На небе ночью висели на парашютах лампы: как днем было видно ночью. К берегу не подойти.

Когда мы попали в плен, тоже не знаю. Говорили, на 5-й день. Белую простыню выкинули, и раненых выносили. В основном — офицерские жены и дети.

Немцы предлагали сдаться, но только по радио, говорили: «Русские, сдавайтесь!». Когда кончилось продовольствие из армейского магазина, не было воды, — началась сдача в плен.

Юрий ЦАРИК.

(Окончание.

Начало на 1-й стр. «СЕ».)

С этой точки зрения мы считали, что наши коллективные усилия должны сопрягаться с позицией НАТО.

Но руководство альянса по ряду наших предложений либо промолчало, либо сказало, что, мол, давайте мы будем взаимодействовать не на уровне организации, а на двухсторонней основе с каждым государством индивидуально.

Собственно, на фоне тех событий, которые произошли с Украиной, и той реакцией НАТО на них, мы недавно провели совет министров и обсудили ситуацию. Была принята рекомендация воздержаться от дальнейших попыток взаимодействовать коллективным потенциалом с альянсом. Но участие в нашей организации — и это записано в уставных документах — не накладывает никаких дополнительных ограничений на взаимодействие с другими странами и организациями, в том числе и с НАТО. Есть только одно исключение из правил, принятое три года назад: при размещении иностранных военных баз на территории стран — участниц ОДКБ это нужно согласовывать с коллегами по членству в организации. Это требование — отнюдь не запрет на самостоятельные действия в этой сфере.

Но говорить о том, что с НАТО у нас нет никакого взаимодействия, это в корне неправильно

но. Приведу ряд примеров. Недавно состоялся форум «Россия — НАТО»; операции по борьбе с наркотиками проводятся, как и прежде, в совместном режиме — альянс активно участвует во всех проектах, которые реализуют наши союзники и в рамках наших операций.

Политически мы приняли решение больше внимания уделить взаимоотношениям с ШОС, так как это регион сейчас «горячий», является источником вызовов и угроз разного толка.

Я полагаю, что ОБСЕ, как и ООН, при условии неукоснительного соблюдения принципов объективности и непредвзятости могли бы стать оптимальными площадками для широкоформатного международного диалога. С ОБСЕ у нас партнерские отношения — мы взаимно дополняем друг друга по ряду программ. В частности, есть пограничный колледж, учрежденный ОБСЕ в Таджикистане. Там готовят специалистов пограничных, таможенных служб и государственного управления границами для стран Центральной Азии и Афганистана. Представители ОДКБ работают там в качестве преподавателей: мы ведем курс по объяснению роли нашей организа-

ции в поддержании мира и спокойствия в регионе. Еще есть академия по подготовке специалистов таможенного профиля в Бишкеке — с ними у нас тоже налажено взаимодействие.

8 июля состоится заседание рабочей группы ОДКБ по Афганистану. Наша делегация традиционно участвует в Венской обзорной конференции — я ее возглавлю. В качестве докладчика буду говорить про афганскую проблематику в преломлении сотрудничества с ОБСЕ: теперь это обустройство границ.

— До конца этого года из Афганистана должны быть выведены международные силы. Каким будет ответ ОДКБ на изменение ситуации в этом регионе?

— Мы, конечно, хотим, чтобы все там пошло по нормальному сценарию: чтобы воцарился мир, чтобы была ответственная государственная власть и управление. Чтобы Афганистан стал страной добрососедства — свободной от терроризма и наркотиков.

Но, к большому сожалению, по той информации, которая поступает, благодетельствовать не получается. С большой долей вероятности сценарий будет неблагоприятный. Граница

Афганистана с Таджикистаном — это внешняя граница ОДКБ. Территория стран — участниц ОДКБ — это «транзитная» территория для трети всего объема наркотиков, производимых в Афганистане.

Нет сомнений, что к власти в этой стране придут талибы. В их рядах сегодня немало выходцев из стран Центральной Азии, много из России. В Афганистане процветают экстремистские религиозные организации — Хизб-ут Тахрир и Исламское движение Туркестана (бывшее ИДУ). Идеи создания так называемого «исламского халифата» взамен светского гражданского общества в государствах Центральной Азии находят поддержку у части населения центрально-азиатских государств и республик Северного Кавказа, особенно в молодежной среде. Ячейки ликвидировались и в Санкт-Петербурге, и за Уралом, и т. д.

Для нас это большая опасность: фанатики постоянно рекрутируют с нашей территории новых людей для подготовки боевиков. Сейчас они пока воюют в Афганистане с иностранными войсками. Но когда те будут выведены, когда борьбой за власть займется сами талибы, наемникам из других стран в их рядах делать

будет нечего. Они вернутся на территорию наших стран — с идеями, оружием. И это уже происходит. Можно приводить массу примеров. Есть железные данные, что недавно проходившие в таджикском Хароге массовые беспорядки произошли не без воздействия внешних факторов.

Добавился еще один такой элемент: боевики из числа афганских моджахедов, экстремисты из наших стран участвуют в боевых действиях в Сирии. По ряду причин многие уже возвращаются — это довольно серьезно, это заряженная бомба. Пока они возвращаются в Афганистан и уже готовы воевать на территории наших среднеазиатских республик. Как раз именно такие боевики берут на себя обеспечение наркотрафика — у них есть международный опыт не только боевых действий, но и конспирации. Это для нас сегодня самый главный вызов, который мы встречаем и которому противопоставим коллективно.

Обстановка в мире сегодня остается весьма сложной. Она трудно поддается прогнозированию и чревата, как нам представляется, неожиданными поворотами, новыми кризисами. Но при любом сценарии ОДКБ предстоит сыграть важную, в некотором роде даже судьбоносную роль в обеспечении мира, безопасности и стабильности наших стран.

Лариса РАКОВСКАЯ.

МИР У ЧЕРТЫ

Из Вильнюса в Ригу... через Афины и Рим

На что реально рассчитывать подписавшим ассоциацию с ЕС?

Почти три часа в пути и больше года разделяют Вильнюс и Ригу. Если в первом случае речь идет о географической характеристике, то во втором — о председательстве государств в Совете ЕС.

Литовское председательство в ЕС, а именно Вильнюсский саммит Восточного Партнерства (ВП), должно было стать визитной карточкой Литвы. Однако приоритетнее для литовского правительства оказались индивидуальные цели — смена имиджа «постсоветского государства, находящегося на задворках Евросоюза» за счет проведения исторического ноябрьского саммита ВП. Именно на нем планировалось подписание соглашения об ассоциации с Украиной. Это событие действительно оказалось историческим по причине последующей гражданской войны в Украине и понимания неэффективности стратегии нынешней программы добрососедства ВП.

Справедливости ради следует отметить, что рабочая программа на полугодие председательства государств в Совете ЕС включает разнообразные другие вопросы: снижение уровня безработицы, содействие укреплению экономики ЕС, развитие программ добрососедства и другие. Однако для Беларуси интересно прежде всего развитие программ внешней политики ЕС. Позиция ЕС в отношении государств — участниц ВП однозначна. Брюссель продолжает повторять, что Евросоюз не готов оказать финансовую помощь

и предоставить другие «пряники» для поддержки ассоциации с ЕС. На что же реально стоит рассчитывать подписавшим соглашения об ассоциации?

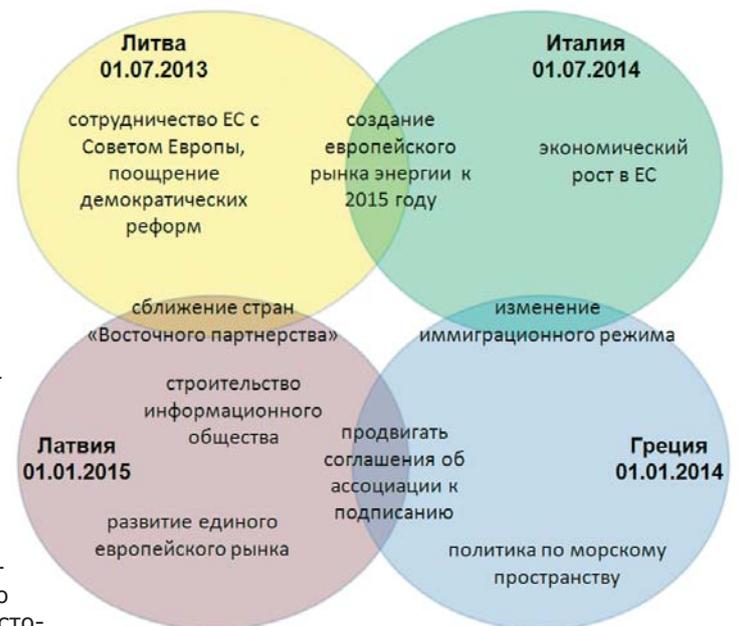
Минимальный рубеж для того, чтобы получить полноправное членство в ЕС, оценивается в 10 лет. Европейская интеграция рушит иллюзорность спасительного образа европейского объединения и предлагает лишь «удочку» в виде программ и технологий для модернизации производств и улучшения экономической ситуации в государствах. Реалии сотрудничества между, например, Украиной и представителем европейской интеграции, по выражению чиновников из Евросоюза, не в «покупке» Украины субсидиями и дотациями. Строгая отчетность бюджета ЕС, распущенного на следующие 7 лет, и внутренние экономические проблемы просто не позволят ЕС финансировать украинский выход из кризиса или решение экономических проблем иных государств — нечленов ЕС.

Изменится ли внешняя политика ЕС в ближайшем будущем? Попробуем ответить на этот вопрос на основе анализа повестки председательства стран в союзе.

В зависимости от стран-соседей председательства государства различаются и проводимая ими политика. Государства-председатели Совета ЕС движутся от акцентов на внутриевропейских вопросах (Греция, Италия) к решению внешнеполитических задач (Латвия). Что касается вектора Европейской политики соседства, то он смещается с восточного (Литва,

Латвия) на южный (Греция) и программа добрососедства со средиземноморскими государствами) и наоборот.

Среди задач председательства с 1 июля 2014 года Италии будет сближение стран ВП, в том числе Беларуси, с ЕС, подготовка к заключению продвинутого соглашения о партнерстве между Казахстаном и ЕС. Это уже не первый двусторонний документ между Казахстаном и Евросоюзом. Соглашение о партнерстве и сотрудничестве между Республикой Казахстан с одной стороны и европейскими сообществами и их государствами-членами с другой стороны вступило в силу с 1999 года. В отношении Беларуси в 1995 году было подготовлено и подписано аналогичное соглашение, которое так и не вступило в силу. Суммируя публичные заявления латвийских политиков, латвийское председительство в ЕС будет отличаться от ультимативной риторики Литвы, зарабатывающей себе значимость недальновидной внешней политикой, ориентированной на скорый результат, выгодный прежде всего престижу Литвы как государства — члена ЕС, без учета собственных стратегий государств ВП. К Рижскому саммиту

«Восточного партнерства» следует ожидать переориентацию курса внешней политики ЕС на Среднюю Азию. Такое предположение подтверждает президент Союза журналистов Латвии, заместитель главного редактора газеты «Неткарига рита авизе» Юрис Пайдерс в интервью порталу RUBaltics. Внешнеполитический курс государств Евразийского союза (ЕАЭС) также закономерно движется в сторону налаживания сотрудничества со среднеазиатским регионом. Взаимодействие государств в этом регионе и покажет, насколько были учтены уроки украинского кризиса, смогут ли два объединения скоординировать свои действия на экономических рынках этих государств и не оказаться на стыке очередного «ценностного разлома»?

Алеся ВОРОБЬЕВА.

Для кого создан «мирный план»?

Недавно новоизбранным президентом Петром Порошенко была предпринята очередная попытка по стабилизации внутриполитической ситуации в Украине. 19 июня на встрече с представителями Донецкой и Луганской областей Порошенко представил «мирный план» по урегулированию конфликта, который был составлен с учетом интересов всех сторон. В план вошли как чрезвычайные предложения относительно необходимости прекращения военных действий, так и поступательные институциональные изменения, в том числе и конституционного характера. К слову, Европейский союз одобрил план мирного урегулирования, предложенный украинским правительством.

Однако данный документ имеет странную особенность. Основных действий по осуществлению «мирного плана» Киев и его западные партнеры ожидают не от восточных регионов Украины, а, скорее, от России. Учитывая то, что ЕС и США практически одновременно с оглашением плана Порошенко заявили о готовности ввести очередные экономические ограничения в отношении России, можно сказать, что за созданием мер по урегулированию кризиса в Украине скрываются намерения Запада оказать давление на Москву.

ен склонить руководство в Москве к смене политического курса, иначе Европа введет дальнейшие экономические санкции против России.

Создается впечатление, будто дипломаты ЕС и брюссельские функционеры порой сами страшатся собственной смелости. Все чаще звучат обеспокоенные мнения о расходах, о тех миллиардах, которые будет стоить Евросоюзу «удочерить» Украину. В Косово, которое, по сути, находится под покровительством ЕС, эта модель более или менее работает. Но не нужно забывать, что в Косово проживают 1,8 миллиона человек, а на Украине — 45 миллионов. Немецкая газета подчеркивает, что в своей политике на Украине

Брюссель должен принимать во внимание и роль Москвы. Ведь в ходе всех переговоров с Украиной или об Украине всегда присутствует Россия, даже если официально не участвует ни один из ее представителей. Все знают об этом, но старательно пытаются не замечать.

Поэтому план новых санкций уже подготовлен, отрасли, фирмы, товары и торговые пути — определены. Дипломаты в Брюсселе говорят о том, что уже «прицелились» санкциями в сторону России.

Bloomberg

Bloomberg в статье «Бизнес против Обамы из-за его угроз о введении новых санкций в отношении России» приводит следующий факт. Американская торговая палата и Национальная ассоциация промышленников разместили свои заявления в New York Times, Wall Street Journal и Washington Post с предупреждением о том, что новые санкции против России нанесут вред американским рабочим и бизнесу. В материале бизнеса в прессе, составленном как совместное заявление Джея Тиммонса и Томаса Донохью (главы Национальной ассоциации промышленников и

Американской торговой палаты соответственно), имя Обамы не называется. Вместо этого они упоминают некие действия, рассматриваемые «определенными американскими политическими руководителями».

The Economist

The Economist подчеркивает, что борьба в Донецкой и Луганской областях уже начала следовать какой-то особенной логике, превратившись в ежедневные перестрелки между непонятно кому подчиняющимися повстанцами и непрофессиональными, плохо вооруженными отрядами украинской армии. Решения, которые принимаются на этот счет в Киеве или Москве, едва ли могут повлиять на сложившееся положение вещей. Повстанцы на востоке страны незамедлительно заявили, что не собираются соблюдать соглашение о прекращении огня.

FT FINANCIAL TIMES

Авторы The Financial Times замечают, что Путин пытается совместить на Украине патриотизм и политические задачи. На фоне нарастающего конфликта в Восточной Украине Москва явно

перестраховывается. С одной стороны, Путин участвует в целом ряде переговоров. Он обсудил пути политического выхода из сложившейся ситуации с Порошенко, французским президентом Франсуа Олландом и канцлером Германии Ангелой Меркель. С каждым из этих собеседников он дважды общался по телефону, причем дипломаты говорят, что в ходе этих бесед он продемонстрировал многообещающие признаки прагматичного подхода. Но на Западе эти действия провоцируют призывы к новым санкциям. Многие убеждены, что Москва стремится полностью расколоть Украину. Однако изнутри России картина, по словам аналитиков, выглядит несколько иначе.

Очевидно, что сегодня и Украина, и страны, имеющие определенное отношение к событиям в этом государстве, устали от кризиса и напряженности. Существующее мнение о том, что трагические события в Украине приносят кому-то выгоду, подвергнуто сомнению. Ход развития событий показал, что иметь определенную долю влияния на киевскую власть и дистанцироваться от кризиса невозможно. Именно поэтому США и ЕС на данный момент рассматривают экономическое давление как крайнюю меру.

ОПЯТЬ НЕ ДОГОВОРИЛИСЬ

ИСКУССТВЕННЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ БАРЬЕРЫ НИКОМУ ПОЛЬЗЫ НЕ ПРИНЕСУТ

23 июня вице-премьеры России, Беларуси и Казахстана собрались на заседании Совета Евразийской экономической комиссии в Сочи в том числе для того, чтобы обсудить возможные меры для защиты рынка Единого экономического пространства в связи с подписанием Украиной экономической части Соглашения об ассоциации с Европейским Союзом. По итогам заседания Совета ЕЭК стало известно, что решение о защите своего рынка Россия будет принимать на уровне своего правительства, а не Евразийской экономической комиссии. Речь идет о возможности применения Приложения 6 к Договору о зоне свободной торговли в СНГ. Это приложение позволяет применять внутри зоны свободной торговли ненулевые ставки таможенных пошлин к странам, которые заключили подобные соглашения с другими, если это привело к существенному росту импорта через пересечение этих зон свободной торговли. При этом данные

ненулевые ставки не могут быть выше тех, которые приняла на себя страна в рамках вхождения в ВТО. Первый вице-премьер России Игорь Шувалов заявил, что Россия будет принимать решение о мерах защиты рынка на национальном уровне. Это уже не первый раз, когда «тройка» не может договориться по поводу введения защитных мер против Украины. Во время саммитов СНГ и Высшего евразийского экономического совета в октябре 2013 года этот вопрос также был вынесен Москвой на повестку дня. Тогда Беларусь и Казахстан не поддержали Россию в этом вопросе, считая введение дополнительных ограничений мер необоснованным шагом, не имеющих легальных оснований. России это не помешало ввести дополнительные ограничительные меры в одностороннем порядке против украинских экспортеров, что было расценено как способ давления на официальный Киев в преддверии саммита «Восточного партнерства».

Тогда, по оценкам аналитиков, Украина за несколько месяцев успела потерять десятки тысяч рабочих мест, что сыграло немалую роль в провоцировании социально-экономической напряженности и косвенно способствовало формированию протестных настроений на Майдане. Ничего неожиданного в том, что стороны опять не догово-

рят возможность введения дополнительного пакета экономических санкций против самой России. Однако в случае принятия консолидированных мер против Украины со стороны «тройки» вероятно введение

Тот факт, что Беларусь очень спокойно реагирует на шаги Украины в сторону экономической интеграции с ЕС, во многом обусловлен белорусским пониманием концепции экономической интеграции от Лиссабона до Владивостока.

рились по поводу Украины, не было. Есть еще одно важное внешнеполитическое обстоятельство, которое оказало влияние на итоги заседания Совета ЕЭК в Сочи. Дело в том, что, в случае введения дополнительных экономических барьеров со стороны России в отношении Украины, западные страны рассмо-

новых санкций не просто в отношении Москвы, но и в отношении Минска и Астаны. А пока Россия готовится к защите своего рынка на национальном уровне, Беларусь считает суверенным правом Украины решение о подписании экономической части соглашения об ассоциации с ЕС, а меры по защите белорусской эконо-

мики будут предприниматься только после проведения соответствующего мониторинга торгово-экономических отношений между нашими странами.

Тот факт, что Беларусь очень спокойно реагирует на шаги Украины в сторону экономической интеграции с ЕС, во многом обусловлен белорусским пониманием концепции экономической интеграции от Лиссабона до Владивостока, которую невозможно реализовать на практике в случае выстраивания новых искусственных экономических и политических барьеров в «Большой Европе».

Александр ДИМИРСКИЙ.

РАБОТА БЕЗ ГРАНИЦ

Марат Шибутов — об общем рынке труда ЕАЭС

Общий рынок труда в Беларуси, Казахстане и России действует согласно Соглашению Единого экономического пространства «О правовом статусе трудящихся-мигрантов и членов их семей», которое действует с 1 января 2012 года. Однако подписанный 29 мая 2014 года Договор о создании Евразийского экономического союза привносит в эту сферу некоторые изменения. Мы публикуем материал казахстанского эксперта, представителя Ассоциации приграничного сотрудничества в Казахстане Марата Шибутова по этому вопросу. В соответствии с Соглашением «О правовом статусе трудящихся-мигрантов и членов их семей»:

1. Деятельность трудящихся-мигрантов осуществляется без учета ограничений на национальном рынке труда. То есть, чтобы казахстанцу работать в России, а белорусу в Казахстане, никаких разрешений и квот не надо. И нанимать можно представителей стран ЕЭП сколько угодно.
2. Трудящемуся нужен трудовой договор, то есть надо работать официально.
3. Регистрация нужна после 30 дней пребывания в стране трудоустройства.
4. Срок временного пребывания трудящегося-мигранта и членов его семьи определяется сроком действия трудового договора трудящегося-мигранта с работодателем. То есть насколько заключили договор, столько можно без проблем жить.
5. Социальное обеспечение (социальное страхование), кроме пенсионного, трудящихся мигрантов осуществляется в соответствии с законодательством государства трудоустройства.
6. Дети трудящегося-мигранта, совместно проживающие с ним на территории государства трудоустройства, имеют право на посещение дошкольных учреждений, получение образования в соответствии с законодательством государства трудоустройства.
7. Право трудящегося-мигранта и

- членов его семьи на получение соответствующей безвозмездной скорой (неотложной) медицинской помощи и иной медицинской помощи регулируется законодательством государства трудоустройства и международными договорами, участником которых оно является.
8. Доходы трудящегося-мигранта, полученные им в результате трудовой деятельности на территории государства трудоустройства, подлежат налогообложению в соответствии с налоговым законодательством и международными договорами государства трудоустройства.
9. Трудящийся-мигрант имеет право наравне с гражданами государства трудоустройства вступать в профессиональные союзы.
10. Трудящийся-мигрант не может работать на государственной службе и в области, где речь идет о национальной безопасности и государственных секретах. Практически, по большинству пунктов гражданин одного государства имеет столько же прав, что и гражданин государства трудоустройства. И это уже действует 2,5 года и довольно успешно — по данным Федеральной миграционной службы России на территории РФ постоянно пребывает от 550 до 600 тысяч казахстанцев. По всей

видимости, большинство из них как раз работает в России. К сожалению, неизвестно сколько россиян и белорусов работает в Казахстане — такая статистика не публикуется. Теперь же посмотрим, что насчет общего рынка труда говорится в договоре о создании Евразийского экономического союза. Открываем раздел XXVI «Трудовая миграция» и ищем отличия:

1. Первый раз появляется понятие «документы об образовании» — документы государственного образца об образовании, а также документы об образовании, признаваемые на уровне государственных документов об образовании, выданные образовательными организациями (учреждениями образования, организациями в сфере
- Вполне может быть, что квалифицированная рабочая сила будет переезжать из Казахстана в другие страны Евразийского экономического союза, а казахстанским работодателям придется как-то стараться ее удержать.**

- образования) государств-членов.
2. Странами — членами ЕАЭС признаются документы об образовании без проведения установленных законодательством государства трудоустройства процедур признания документов об образовании. То есть высшее образование, среднее или среднее специальное признается везде. Правда, работодатель может потребовать нотариально заверенный перевод.
3. Есть только одно исключение — требуют специального признания документов об образовании при занятии педагогической, фармацевтической и медицинской деятельностью. Видимо, тут уже национальные стандарты сильно отличаются друг от друга.

4. Документы об ученых степенях и ученых званиях, выданные уполномоченными органами государств-членов, признаются в соответствии с законодательством государства трудоустройства.

5. Можно работать не только у юридических лиц, но и у физических — вводится понятие «заказчик услуг» — в отличие от «работодателя», он может быть и физическим лицом.

6. Пенсионное обеспечение трудящихся государств-членов регулируется законодательством государства постоянного проживания (то есть откуда приехали), а также в соответствии с отдельным международным договором между государствами-членами. Вот и все отличия, а во всем остальном все осталось по-прежнему, то есть общий рынок труда как работал, так и работает. Решилась проблема с признанием дипломов, что является достижением.

К чему это может привести? По данным на начало 2014 года средняя зарплата в Казахстане составила 105 тысяч тенге, в России — 150 тысяч тенге, в Беларуси — 97 тысяч тенге. Также надо отметить, что социальная инфраструктура в России и Беларуси все-таки выигрывает по сравнению с казахстанской, так что вполне может быть, что квалифицированная рабочая сила будет переезжать из Казахстана в другие страны, а казахстанским работодателям придется как-то стараться ее удержать.

Также и родители выпускников школ должны держать в голове следующую истину — их дети могут искать работу в 3 странах, а не в одной, это раз; а во-вторых, технические и естественнонаучные специальности будут больше котироваться, так как они не так завязаны на национальные стандарты, как, к примеру, юристы. В общем, общий рынок труда действовал и будет действовать дальше, пусть «негромко», но оказывая влияние на нашу экономику и общество.

По материалам сайта today.kz.

Согреет ли Россию восходящее солнце?

Присоединение Японии к санкциям против России, как и последовавший вскоре после этого кажущийся разворот внешней политики России к Китаю, не нанесли серьезного урона российско-японским отношениям. Об этом свидетельствует ряд визитов высокопоставленных чиновников обеих стран.

В частности, в начале мая состоялся визит главы аппарата Совета безопасности Японии Сетаро Яти в Москву, а в начале июня Японию посетил спикер Государственной Думы РФ Сергей Нарышкин. Последний визит состоялся в обход японского санкционного списка из 23 российских официальных лиц, тогда как США въезд Нарышкину запретили. Спикер Думы нанес визит в Токио с формальными целями укрепления культурных связей (он принял участие в открытии IX Фестиваля российской культуры в Японии и посетил подворье Московского патриархата Русской православной церкви в Токио), фактические же цели встречи Нарышкина с председателем палаты представителей парламента

Японии Буммэем Ибуки можно обозначить следующим образом.

Во-первых, подтверждение обязательств сторон по ряду нефтегазовых проектов на Дальнем Востоке России, таких как «Сахалин-2» и «Сахалин-3», привлечение японских корпораций к участию в новых проектах.

Во-вторых, гарантии энергетической безопасности Японии, в которой Россия играет очень важную, если не главную, роль. Так, например, в сфере сбыта и переработки нефти и газа Япония уже давно сотрудничает с Россией. Корпорации «Мицуи» и «Марубэни» активно развивают сферу сотрудничества с российскими нефтегазовыми компаниями, работают над созданием совместных нефтеперерабатывающих предприятий в Находке. Не отстают и японские транспортные компании, активно создающие инфраструктуру для транспортировки нефти. По словам спикера Госдумы, планируется дальнейшее увеличение экспорта сжиженного природного газа в Японию, который за 2013 год составил порядка 9 миллионов тонн. Сергей Нарышкин также коснулся темы санкций, выразив свое сожаление по принятому Японией решению

и призвав ее «проводить более самостоятельную политику». Это логичный укол, предназначенный японскому истеблишменту, значительные усилия которого вот уже многие годы направлены на снижение зависимости внешней политики от американо-японского союза.

Встреча парламентариев двух стран проходила в условиях частичного информационного ограничения: были наложены квоты на присутствие прессы, что может быть связано с неудовольствием американской стороны широким освещением визита. В то же время США не предприняли никаких усилий для того, чтобы заблокировать его или отменить вообще. Неизвестно, состоятся ли новые встречи министров двух стран в формате «2+2», беспрецедентные для российско-японских отношений (до ноября 2013 года Токио вел подсобные переговоры лишь с США и Австралией), однако на данный момент и Россия, и Япония демонстрируют обоюдное желание развивать и укреплять долгосрочное стратегическое сотрудничество вопреки всем обстоятельствам. Это явствует из практически нулевой реакции японской политической элиты и СМИ на российско-китайский газовый

контракт и совместные российско-китайские учения в Восточно-Китайском море.

Помимо энергетического фактора, это связано с тем, что в контексте китайско-японского спора вокруг островов Сенкаку/Дяоюйдао Россия играет важную геостратегическую роль для Японии. В частности, Россия является ключом к способности Китая проецировать силу на морское пространство. Из-за протяженной границы с Китаем и наличия значительной военной мощи Москва, в случае если будет враждебной по отношению к Пекину, вынудит Китай перепланировать свои военные ресурсы в пользу сухопутных войск за счет военно-морского флота и военно-воздушных сил. А Россия, приглашая к участию в освоении Дальнего Востока и Сибири японские компании, пытается создать необходимый баланс сил, сдерживающий растущее влияние Китая в этом регионе. Аналитики сходятся во мнении, что долгосрочные стратегические интересы России лежат с Японией еще и потому, что Токио не сможет угрожать безопасности России или ее ключевым интересам таким же образом, как это неизбежно сделает растущий Китай.

Алексей КИСЛЯКОВ, эксперт.

НОВАЯ НЕСТАБИЛЬНОСТЬ

Пока мировое сообщество анализирует кризис, где украинские власти и так называемая Новороссия (Донецкая и Луганская народные республики) ведут бескомпромиссную борьбу друг с другом, на границе Ирака и Сирии возникает новый очаг нестабильности, который угрожает мировому порядку более, чем украинский кризис.

Группировка «Исламское государство Ирака и Леванта» (ИГИЛ), которая пару дней назад объявила о создании «Исламского халифата» на контролируемых ею иракских и сирийских территориях, последние полгода активно мобилизовывала джихадистов со всего мира, сосредоточив на границе с Сирией и Ираком армию численностью 50 тысяч боевиков.

Именно перед ними сейчас капитулирует иракская армия, сдавая город за городом. Две недели назад ИГИЛ взяло под контроль иракский город Мосул, захватив \$429 млн в банках города и нефтеперерабатывающий комплекс, и начало подготовку к наступлению на Багдад. Сокрушительное поражение иракской армии в первых боях с ИГИЛ поставило под серьезное сомнение способность правительства Ирака во главе с премьер-министром Нури аль-Малики защитить Ирак от джихадистской угрозы. Очевидно, что без военной помощи и вмеша-

тельства извне Ирак рискует превратиться в еще одно государство-базу для исламистских боевиков.

Сегодня только два государства способны эффективно противостоять ИГИЛ — США и Иран. Ближневосточные источники еще полгода назад зафиксировали беспрецедентное военное сотрудничество между США, Ираном и Сирией, когда на сирийско-иракской границе численность группировки ИГИЛ составила 25 тысяч боевиков. Тогда в результате совместного рейда удалось частично разбить позиции джихадистов.

Несмотря на долгие годы напряженности в двухсторонних отношениях, в последнее время можно наблюдать существенное сближение этих государств, что очень беспокоит монархии Персидского залива и Израиль, которые полагают, что подобное сближение в конечном итоге приведет к появлению у Ирана собственного ядерного оружия. Однако у монархий Персидского залива существуют и другие серьезные опасения. Сближение США и Ирана неминуемо приведет в конечном итоге к снятию санкций, что поспособствует возвращению Ирана на мировой рынок нефти. Это возвращение, в свою очередь, серьезно может сказаться на котировках цен на нефть, в чем, безусловно, не заинтересованы государства — производители сырья. Это происходит на фоне новостей о возобновившейся рецессии мировой экономики, а также возможного обвала

рынка жилья в Китае, способного вызвать повторение глобального финансово-экономического кризиса 2008 года (тогда кризис также начался с крушения ипотечного рынка в США). Все это, безусловно, скажется на существенном понижении цен на нефть. И данный факт неминуемо заставляет нервничать такие нефтедобывающие страны, как Саудовская Аравия и Россия, чье благосостояние напрямую зависит от котировок цен на сырье.

Так что военно-политическая нестабильность в регионе, вызванная деятельностью ИГИЛ, целиком на руку нефтепроизводящим государствам. Некоторые аналитики подчеркивают, что ИГИЛ традиционно финансируется ваххабитскими режимами — нефтяными монархиями Персидского региона. Как следствие — рост цен на нефть на мировых рынках.

Главная интрига заключается в том, что текущее положение вещей может существенным образом повлиять на переформатирование коалиций государств, придающих устойчивость мировой системе последние несколько лет. Американские источники сообщают о таинственной встрече 3 июня в Сочи между российским президентом Владимиром Путиным и министром иностранных дел Саудовской Аравии, во время которой обсуждалась ситуация в Сирии и возможность совместных шагов по противодействию ирано-американскому сближению,

чтобы не допустить обвала цен на нефть. 20-21 июня состоялся визит российского министра иностранных дел Сергея Лаврова в Саудовскую Аравию, во время которого он встретился с принцами Салманом, Митабом и Мукрином, наиболее вероятными претендентами на королевский престол и архитекторами внешней политики Саудовской Аравии, направленной на региональное противостояние с Ираном. Случайно или нет, но через пару дней после визита российская Государственная Дума пересмотрела бюджет, исходя из повышенных цен на нефть, обусловленных новым витком дестабилизации на Ближнем Востоке. Россия еще совсем недавно была глубоко вовлечена в процесс региональной стабилизации на Ближнем Востоке (через участие

в американо-российской инициативе по химическому разоружению Сирии, через посредничество по ядерному досье между Тегераном и Вашингтоном). За счет этого сирийскому кризису удалось придать управляемый и предсказуемый характер, усилив позиции Башара Асада, снизить напряженность между США и Ираном. В новых условиях, создавая коалицию с Саудовской Аравией, Россия рискует нарушить устоявшийся баланс сил на Ближнем Востоке, что неминуемо приведет к пересмотру в Вашингтоне и Тегеране своих отношений. Так что последние угрозы США о введении дополнительных санкций связаны именно с действиями России на ближневосточном направлении. И украинский кризис здесь совсем не при чем.

Арсений СИВИЦКИЙ.

ЦЕНТРАЛЬНОАЗИАТСКИЙ ВЕКТОР

Что нужно, чтобы усилить евразийскую интеграцию?

Интеграционные процессы на постсоветском пространстве набирают оборот, но одновременно сталкиваются со все более активным противодействием. Важным и иллюстративным регионом в этом смысле является Центральная Азия.

С подачи американского стратега Збигниева Бжезинского Центральная Азия называется специалистами по международным отношениям не иначе, как «евразийские Балканы». Причем это выражение представляет собой не вольное сравнение или аналогию, а вполне конкретный термин.

В частности, эксперт отмечает три важнейшие особенности региона: прохождение через его территорию стратегических транспортных коммуникаций, столкновение здесь интересов крупнейших держав Евразии — Турции, Ирана, России и Китая, а также наличие здесь огромных запасов нефти и газа.

За прошедшие с момента написания классической книги З.Бжезинского 17 лет значение Центральной Азии только увеличилось, а к региональному соперничеству присоединилась динамичная Индия. Регион за последние несколько лет стал ареной острой конкуренции различных интеграционных проектов и национальных интересов. Одновременно с концепцией «Нового Шелкового пути», выдвинутой американским исследователем Фредериком Старром и взятой на вооружение Госдепартаментом США, свою «дипломатию Нового Шелкового пути» во второй половине 1990-х годов запустила Япония. В первых годах XXI столетия в рамках ЕвРАЭС в регионе были запущены реинтеграционные процессы под эгидой России. А в 2013 году окрепший Китай выступил с инициативой создания «экономического пояса Нового Шелкового пути». Одновременно свою активность в Центральной Азии наращивают Иран, Турция, Индия, а до последнего времени — и Европейский союз.

Создание Евразийского экономического союза по-новому ставит вопрос о роли Центральной Азии и для евразийской интеграции, и для Республики Беларусь. Наша страна уже активно сотрудничает с государствами региона. С Казахстаном мы состоим во всех ключевых интеграционных объединениях, активно развиваем двустороннее сотрудничество. В Туркменистане у Беларуси есть весьма выгодные проекты в сфере разработки месторождений калийных солей, а также в военно-технической сфере. Отношения с Таджикистаном также находятся на высоком уровне, что способствовало заключению ряда важных соглашений в ходе недавнего визита Эмомали Рахмона в Минск. Несмотря на определенные политические нюансы, укрепляются и двусторонние

связи с Кыргызстаном.

На этом фоне расширение евразийской интеграции в Большой Центральной Азии могло бы позволить Беларуси еще более активно идти на этот уже весьма емкий и бурно развивающийся рынок. И это, конечно, было бы прекрасно. Однако еще более важным обстоятельством могло бы стать то изменение формата евразийской интеграции, которое может иметь место при повороте ЕАЭС на юг.

С одной стороны, такой поворот мог бы привести к резкому росту интеграционных издер-

водно-энергетические, транспортные и иные противоречия в Центральной Азии.

Такая политика индустриализации и инфраструктурного развития Центральной Азии была разработана в ряде докладов, подготовленных Институтом демографии, миграции и регионального развития при участии представителей Центра стратегических и внешнеполитических исследований и стала известной в публичном пространстве как «евразийское развитие».

Кстати, 12 июня эту концепцию активно обсуждали уже в Душанбе в ходе международного «круглого стола» «Форматы и принципы евразийской интеграции после создания Евразийского экономического союза». Мероприятие было организовано общественной организацией «Центрально-Азиатский экс-

Абдулло ХАБИБОВ, председатель правления Центрально-Азиатского экспертного клуба «Евразийское развитие»

Я считаю, что нам сегодня надо разделять то, что было до создания Евразийского союза, и то, что есть после. Потому что это грандиозное мировое событие. Хотя сейчас мало кто дает оценку, но в перспективе этот шаг действительно будет определять многое.

социально-экономического развития, отвечает интересам как народов региона, так и самой России. Москва при проведении такой политики может получить не только серьезные геоэкономические дивиденды, но и сделать серьезный шаг в борьбе с нелегальной миграцией и к собственному несырьевому социально-экономическому развитию.

Фантастический эффект при этом может быть получен от соединения российских, белорусских и казахстанских технологий и управленческих компетенций с мощным трудовым потенциалом стран Центральной Азии. Нужно понимать, что без возвращения способности реализовывать крупные проекты невозможно превратить Евразийский экономический союз в самостоятельный экономический полюс. На китайских и прочих субподрядах невозможно выйти за пределы полуколонизальной сырьевой модели экономики.

Кстати, возвращение Украины в формат евразийской интеграции, которое, несмотря на нынешний кризис, предрек Президент Беларуси Александр Лукашенко, тоже невозможно без интеграции Центральной Азии. Потому что только центрально-азиатский регион может стать целевым рынком для

существующей и новой промышленности Украины в ее кооперативной связи с промышленностью Беларуси, России, Казахстана.

Наконец, формирование и динамичное развитие рынка Центральной Азии с его более чем 400 миллионами потребителей может стать важнейшим «противоядием» против глобальной депрессии, которая уже сегодня становится реальностью. Замедление экономики США, «сдувание» спекулятивных пузырей в секторе недвижимости Китая грозят мировой экономике тяжелейшими последствиями. Появление же крупного динамичного рынка в центре Евразии может иметь спасительный эффект для экономик Евразийского экономического союза и Ирана.

Сегодня Россия, найдя компромиссный, но временный вариант разрешения конфликта в Украине, имеет возможность обратить свое внимание и ресурсы на те сферы и регионы, работа с которыми способна многократно ускорить евразийскую интеграцию. Обязанностью Беларуси, Казахстана и других союзников Москвы является постановка в список высших приоритетов интеграционной повестки дня вопроса о евразийском развитии и, в первую очередь — интеграции и индустриализации Центральной Азии. От этого зависит успех Евразийского экономического союза и благополучие народов, участвующих в евразийской интеграции.

Юрий ЦАРИК, руководитель Белорусской группы развития.

жек для России, на что обращают внимание «евразийские скептики» (см., например, публикации Владислава Иноземцева).

Но с другой стороны, при правильной стратегии действий Россия и ее партнеры по евразийской интеграции могут получить уникальный шанс для лидерства на формирующемся объемном рынке Центральной Азии.

Специфика ситуации в регионе состоит в том, что решить проблемы стабильности в регионе силовыми методами невозможно. Быстро растущее население региона и неиспользованный ресурсный потенциал настоятельно требуют проведения индустриализации и реализации здесь инфраструктурных проектов в интересах социально-экономического развития, что превращает регион в потенциально самый быстрорастущий и довольно внушительный по объему рынок. Иными словами, Центральная Азия сегодня представляет собой поле, на котором измерения безопасности и экономики максимально сплетены. Победа в одном из них в среднесрочной перспективе невозможна без победы в другом. Для того, чтобы выиграть в обоих этих измерениях, необходимо резко повысить инфраструктурную оснащенность региона и на этой основе решить ключевые

пертный клуб «Евразийское развитие».

Так вот, дискуссия показала, что региональные эксперты высоко оценивают перспективы интеграции на основе предложенного подхода. Подлинные патриоты Таджикистана уверены, что именно политика создания рабочих мест в Центральной Азии, дающая возможность достойной занятости и

НЕПОЗНАННАЯ ЭКЗОТИКА, или Что такое Казахстан туристический

Куда вы ездили отдыхать последний раз? Наверное, в Турцию, Египет, Болгарию, Грецию, Испанию. Куда собираетесь в следующий? Скорее всего, в одну из этих стран или же на другой «раскрученный» курорт. А как насчет экзотики, чего-нибудь такого, где можно почувствовать себя первооткрывателем и увидеть то, о чем большинство традиционных туристов даже не подозревает? Наверное, на первый взгляд это кажется пусть и заманчивым, но трудноосуществимым и даже опасным. Создание Евразийского экономического союза в составе Беларуси, Казахстана и России может изменить это представление.

Другой мир

Что можно посмотреть в Казахстане? Для белоруса, наверное, будет интересно практически все: там совсем иная культура, традиции, природа, — одним словом, другой мир. Многие экскурсионные туры внутри страны построены именно на том, чтобы показать природные достопримечательности Казахстана — хребты Тянь-Шаня и Алтая, национальные парки и заповедники. Что интересно, разработаны программы орнитологических поездок — у нас пока это не очень популярно. Так, в Коргалжинском заповеднике благодаря его водоемам с пресной и соленой водой обитает более 300 видов птиц, среди которых встречаются такие редкие виды, как розовый фламинго, кудрявый и розовый пеликаны и савка. Отдельно выделяют туры для желающих порыбачить — в казахстанских реках водится просто огромное количество рыбы. В этой стране найдут что посмотреть любители древностей — в Казахстане сохранились петроглифы (высеченные тысячелетия назад изображения на камне), можно посетить руины древних городов и подземные мечети...

Те, кто с детства мечтали стать космонавтом, но мечта так и осталась мечтой, наверное, получат удовольствие от посещения космодрома Байконур — да, есть и такие экскурсии.

Минчанин Александр КИШКИН в детстве часто проводил каникулы в Казахстане в деревне у дедушки. — Если говорить о туристической привлекательности этой страны для белорусов, то, наверное, одно из самых захватывающих — это рыбалка. В реках водится разная рыба, и мне даже сложно объяснить белорусам, насколько это великолепное ощущение, когда ты чувствуешь, как рыба клюет, когда пытаешься удержать удочку! Причем клюет очень хорошо, без специальной наживки и поплавков, — достаточно обычной удочки и приманки. Александр рассказал, что в Казахстане водится очень много зверья. — Я видел следы лис, кабанов, волков... Родственникам, которые жили там, приходилось их даже отстреливать. Поэтому, наверное, если смотреть с этой точки зрения, то Казахстан будет интересен и для охотников.

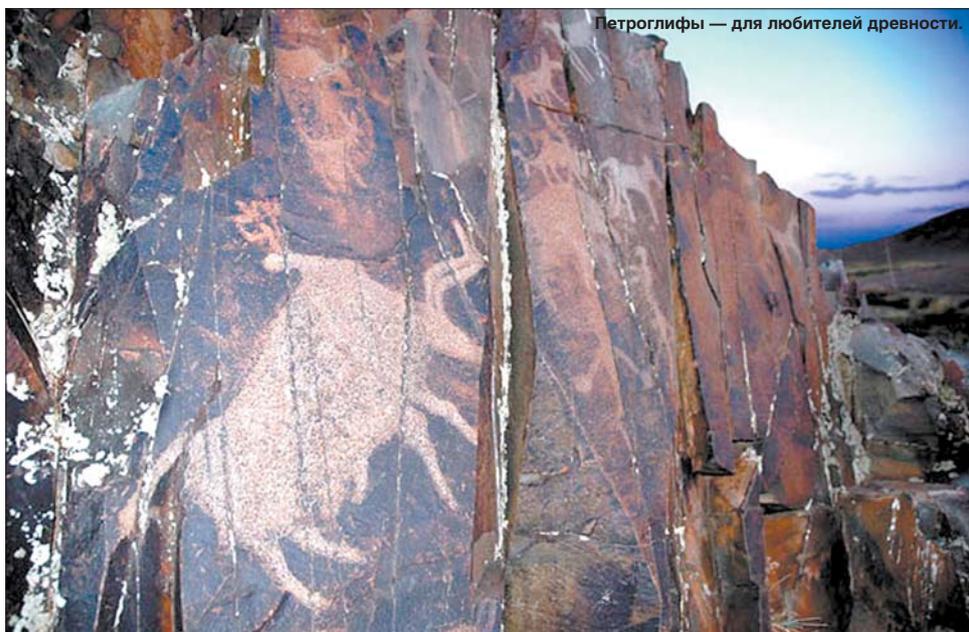
Есть над чем работать

Правда, придется организацией отдыха заняться самостоятельно, так как я так и не смогла найти ни одного тура в эту страну для белорусов. В чем причина, я спросила у **Аслана АЛИБЕКОВА, советника посольства Казахстана в Беларуси.**

Природа Казахстана.

— Казахстан — страна, природа, обычаи которой очень отличаются от белорусских. Целесообразно ли будет полагать, что государства могут развивать успешное туристическое сотрудничество? Какие направления туризма в Казахстане

Петроглифы — для любителей древности.

Подземная мечеть Бекет-Ата.

были бы интересны для белорусов?

— Туризм становится сейчас одной из ведущих и динамично развивающихся отраслей в экономике. Во многих странах эта сфера формирует основную долю ВВП. В этой связи в Казахстане сейчас очень много внимания уделяется развитию туризма. Разработана концепция развития туристской отрасли Республики Казахстан до 2020 года. Согласно ей будут созданы эффективная инфраструктура, разработаны международные конкурентоспособные продукты и услуги для местных и иностранных туристов.

Казахстан обладает замечательными возможностями для развития горнолыжного туризма, экотуризма, пляжного и активного отдыха, оздоровления. У нас очень много красивых и необычных мест, разнообразен ландшафт, флора и фауна. Могут предположить, что для белорусов, помимо вышеперечисленного, будет интересно ознакомиться с историей и бытом кочевников, культурно-этнографическими особенностями жизни казахов.

— Чем интересна Беларусь для Казахстана с туристической точки зрения?

— Беларусь может быть интересна своей природой. Например, большой интерес люди проявляют к Беловежской пуще. Кроме того, всем известна Брестская крепость и многие желают ее посетить. Однако у нас мало кто знает, что на территории вашей страны находится очень много замков, церквей и костелов, те же Несвижский или Мирский замки, другие историко-культурные объекты.

— Следующей хозяйкой Всемирной выставки ЭКСПО-2017 станет столица Казахстана Астана. Как в связи с этим развивается направление туризма в вашей стране?

— Международная специализированная выставка ЭКСПО — это крупнейшее международное мероприятие, являющееся символом индустриализации и открытой площадкой для демонстрации технических и технологических достижений. Проведение этой престижной выставки в 2017 году в Астане послужит значительному продвижению

Республики Казахстан и ее столицы на международном уровне. В связи с проведением ЭКСПО-2017 основные усилия будут направлены на создание туристской и транспортной инфраструктуры, организацию профессионального обучения и развитие человеческих ресурсов для сектора туризма, обеспечение привлекательных цен и др.

ПОЛЕЗНОЕ:

В Казахстане летом очень жарко, зимой — слишком холодно, поэтому лучшее время для посещения — весна и осень.

Из Минска летают самолеты в крупнейшие города Казахстана — Астану и Алматы. Стоимость билета в Астану в оба конца в зависимости от даты вылета колеблется от 486 до 714 евро.

Чтобы поехать в Казахстан, виза не нужна.

Проблем с языком, скорее всего, тоже не возникнет, так как там очень распространен русский.

— Пока что в Беларуси нет туристических фирм, организующих туры в Казахстан. Какие шаги, на ваш взгляд, необходимо предпринять для того, чтобы исправить данную ситуацию?

— Да, к сожалению, в Беларуси, наверное, не встретят предложения о турах в Казахстан. Однако аналогичная ситуация складывается и в Казахстане. Я на практике не сталкивался с предложениями об организации туристических поездок из Казахстана в Беларусь. Вероятно, тому есть свое объяснение. Так уж сложилось, что у нас и у вас огромной популярностью пользуются раскрученные курорты Испании, Италии, Турции, Египта, Таиланда, ОАЭ и др. Нам еще предстоит достичь того уровня туристических услуг, которые предлагают эти страны. Мы, конечно, имеем некоторые преимущества — отсутствие визовых и языковых барьеров. Однако этого еще очень мало. Необходимо развивать инфраструктуру, предлагать необычные туристические продукты, работать над снижением себестоимости услуг. Надеюсь, в перспективе поток туристов из Беларуси в Казахстан, равно как и наоборот, намного увеличится.

Надежда ЮШКЕВИЧ.

НЕПАЎТОРНАСЦЬ

«БЕРАГІНІ»

У гарадскім пасёлку Акцябрскі ў канцы чэрвеня прайшоў чарговы, ужо восьмы, Рэспубліканскі фестываль фальклорнага мастацтва «Берагіня».

Адметна, што гэта фестываль аўтэнтчнага фальклору з яго рэгіянальнымі адметнасцямі, а не сцэнічнага перастварэння. Менавіта ў гэтай, на першы погляд мо нязначнай дэталі, і хаваецца незвычайная прыцягальнасць і ўнікальнасць «Берагіні». А яшчэ, у яе ўдзельніках. Бо на фестывалі

намі, за вачыма дзетак, каб пераканацца: для іх гэта — найлепшае захапленне, самы карысны спосаб бавіць вольны час. І пры ўсім гэтым удзельнікі паказваюць высокае, без перабольшання, майстэрства. Часта, каб даказаць першынства, удзельнікам даводзілася раз за разам выходзіць на сцэ-

рою Савецкага Саюза толькі за вызваленне Рудабелкі.

Павярце таксама, што і чатырох дзён для паказу майстэрства ўсім удзельнікам (а іх сёлета было больш за 500) падаецца мала. Бо спаборніцтва ідзе ў самых розных катэгорыях. А калі дадаць, што, акрамя чыста конкурсных турніраў, былі канцэрты-выступленні аўтэнтчных гуртоў з Мінска і іншых мясцін Беларусі, праводзіліся майстар-класы і творчыя майстэрні экспертаў фестывалю і кіраўнікоў фальклорных калектываў, дэфіле народных строяў, масавае рудабельскае Купалле, кірмаш-выстава вырабаў народных майстроў не толькі мясцовых, але і з розных рэгіёнаў, то можна ўявіць, які размах і змест набывае заключны этап «Берагіні». Дарэчы зазначыць, што ва ўсіх намінацыях і напрамках вызначаліся пераможцы, якія атрымлівалі адпаведныя дыпломы, граматы і каштоўныя прызы.

У рамках фестывалю адбыўся XII Рэспубліканскі конкурс пар — выканаўцаў народных побытавых танцаў; VI Рэспубліканскі турнір дзіцячых фальклорных калектываў у намінацыях ансамблевых спеваў, сольных спеваў, ансамблевае інструментальнае выканальніцтва, траіста музыка; конкурс на лепшае выкананне

танцаў «Мікіта», «Лявоніха», «Полька»; турнір дзіцячых фальклорных калектываў у намінацыях «Кадырыля», «Карагод», «Традыцыйны танец». Акрамя таго, для юных чытальнікаў праводзіўся турнір «Народная проза». Апантанасць «Берагіняй» засведчана і ў тым, што заключнаму канцэрту пераможцаў фестывалю не перашкодзіў нават спорны дождж, які шчодро паліваў як удзельнікаў, так і глядачоў.

А цяпер уявіце, колькі намаганняў патрабавалася ад арганізатараў, каб убачыць, ацаніць і адабраць лепшае сярод усіх удзельнікаў на месцах. А яшчэ ўявіце, якая гэта карысная і практычная школа выхавання моладзі. Выхавання павагі і шанавання традыцый, родных каранёў, якія трымаюць на гэтым свеце кожны народ і кожны людскі хаўрус. Акрамя таго, гэта найлепшая і эфектыўная форма далучэння моладзі да свайго, роднага, таго, што нязводна перадаецца ад маці да дачкі і сына. Будзе гэта перадача няспыннай — нашмат пабагацеем усе мы духоўна, умацуецца пэўнасць, што не растворымся мы бясплётна ў

сусвецце, не будзем саромецца і выракацца свайго, таго, што матчына, што нязводнае, калі да яго далучаюцца ўсе новыя і новыя маладыя пакаленні.

Хочацца верыць, што так будзе і далей, бо «Берагіня», якая жыве ўжо амаль 20 гадоў, узяла ў свой палон дзясяткі і сотні калектываў, тысячы маладых людзей. Застало-

ся толькі надаць гэтаму святу, гэтаму фестывалю-конкурсу сапраўдны рэспубліканскі размах, сапраўдную дзяржаўную зацікаўленасць усіх тых, хто мае справу з моладдзю. І яшчэ: зусім не лішне, а нават карысна далучыць да яго турыстаў: як сваіх беларускіх, так і замежных. Ніхто не пашкадуе, бо такога майстэрства, такой непасрэднай юнацкай захопленасці, такой размаітасці народнага фальклору адразу ў адзін час і ў адным месцы рэдка дзе ўбачыш.

Таму нездарма гучала прапанова: на час гэтых чатырох фестывальных дзён прызнаць у Акцябрскім існаванне Рудабельскай фальклорнай рэспублікі. А чаму б і не? Жыхары ў ёй асаблівыя — носьбіты, захавальнікі і прадаўжальнікі народных фальклорных традыцый з усіх рэгіёнаў Беларусі.

Маюцца свой штандар, свая эмблема. Засталося выбраць з фальклору альбо стварыць свой адмысловы гімн — і Рудабельская фальклорная рэспубліка можа выпраўляцца ў жыццёвае мора. Мара? А чаму б ёй і не здзейсніцца? Зацікаўленых і ахвочых людзей у справе захавання народных традыцый шмат як сярод арганізатараў, даследчыкаў, вучоных, журналістаў, так і сярод тых, каму хочацца і ўдаецца адчуць смак і непаўторнасць народнага танца, матчынай песні, роднага мастацкага слова з іх мясцовым каларытам і асаблівасцямі.

«Берагіня-2014» завяршылася. Пачалася падрыхтоўка да «Берагіні-2016». Далучайцеся. І не пашкадуеце. А калі пашанцуе, то станеце пераможцамі.

Анатоль БУТЭВІЧ,
намеснік старшыні Беларускага фонду культуры.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Спаборнічаюць лепшыя выканаўцы лявоніхі.

выступаюць найперш школьнікі і моладзь. Сярод іх утвараюцца тры ўзроставыя групы, пачынаючы з пяцікласнікаў. І, вядома ж, зусім дарэчы чацвёртая, найбольш моцная і спрактыкаваная група — носьбіты фальклорных традыцый. Гэткае своеасаблівае і натуральнае спалучэнне маладога задору, імпульсу і сталай вопытнасці і майстэрства. Сярод усіх названых узроставых груп вядзецца спаборніцтва за першынства, ідзе напружаная барацьба за тое, каб стаць лепшым, паказаць дасканаласць майстэрства ў захаванні традыцыйнага беларускага фальклору ў яго мясцовай афарбоўцы.

Павярце мне на слова: таго зацятага спаборніцтва я не бачыў даўно. Дастаткова было паназіраць за паводзі-

ну (здаралася, па тры-чатыры разы), аднак гэта не падрывала імпульсу ні маладзёнаў, ні 77-гадовых майстроў.

Падрыхтоўка да заключнага этапу доўжыцца два гады. На месцах ідзе напружаная творчая праца. І толькі ў Акцябрскім — цэнтры былой Рудабельскай рэспублікі — юныя майстры дэманструюць тое, што засвоілі за гэты час. Варта згадаць сёлетнюю асаблівасць фестывалю — ён праходзіў напярэдадні 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэта таксама накладвала на ўдзельнікаў свой адбітак. На свае вочы бачыў, як здзіўлена і захоплена пазіралі юныя берагініцы на бронзавыя барэльефы герояў мінулай вайны — дваццаць адзін чалавек атрымаў высокае званне Ге-

Сустрайце! На фестываль прыехалі дзіцячы клуб аматараў фальклору «Вясковая табала» Жаціслаўскага сельскага дома культуры Маларыцкага раёна.

■ Раім наведаль

На Грунвальд! Са сваімі палаткамі

У нашай суседкі Польшчы гадавіна Грунвальдскай бітвы заўсёды шырока адзначаецца. У Літве гэтай пераможнай баталіі таксама надаецца вялікая ўвага, праводзіцца шэраг прывесчаных ёй мерапрыемстваў. І Беларусь убаку не застаецца: сёлета ў музейным комплексе «Дудуткі» 19-20 ліпеня ўжо 6-ы раз пройдзе фестываль славы беларускай зброі «Наш Грунвальд».

Асноўнай падзеяй фестывалю стане гістарычная рэканструкцыя Грунвальдскай бітвы. Яна будзе ўяўляць сабой пастановачную бойку з удзелам прадстаўнікоў ваенна-гістарычных клубаў з Беларусі, а таксама ў Украіны, Расіі, Францыі. Чакаецца масавая бойка, якая будзе адлюстроўваць маневры на полі бою, якія мелі месца ў XV стагоддзі.

На полі бою можна будзе ўбачыць і рыцарскі турнір. У асобным паядынку сыдуцца вершнікі, будуць спрабаваць выбіць адзін аднаго з сядла. Аматарам больш жорсткіх відовішчаў прапануецца паназіраць за бургуртам — масавым боем, які праходзіць па сярэднявечных правілах, гэта значыць, што дазволены любыя ўдары, кідкі, самыя розныя тактычныя прыёмы.

Сёлета на фестывалі можна будзе не толькі «пававаць». Асобным блокам пройдзе «Баль пасля бітвы» — паралельны музычны фестываль, што будзе ладзіцца тут жа. Падчас яго на дзвюх пляцоўках, за два фестывальныя дні агулам выступіць больш за 25 музычных калектываў. Арганізатары адзначаюць, што адна сцэна будзе працаваць практычна з ранку да вечара, а другая, для хэдлайнераў, — з 18 да 2 гадзін ночы. Сваю музыку для гасцей уяўнага Сярэднявечча будуць выконваць гурты «Троль гне елку», «Стары Ольса», «Нейра Дзюбель», Gram, Rokash, «Без панікі» і многія іншыя. Праграма разлічана так, каб гучаў не толькі фолк, але і добры рок.

Тут жа можна будзе трапіць у вялікі летнік сярэднявечных рамёстваў. Наведвальнікі змогуць убачыць адноўленыя сярэднявечныя кузні, ганчарні, прайсціся па выставах ткацтва і ювелірнай справы, завітаць да збройнікаў.

Дырэктар музейнага комплексу «Дудуткі» Сяргей ДЗЮКАРАЎ запэўнівае, што ўсе пытанні бяспечна вырашаны загадзя. «Нягледзячы на тое, што Дудуткі славіцца сваім арыгінальным напоем (самагонка. — Аўт.), перагібаў ніколі не было», — кажа ён.

Арганізатары, сярод якіх і кіраўнік экстрэм-тэатра «Берсерк» Аляксандр РАК, заклікаюць прыязджаць на фестываль на два дні, са сваімі намётамі. Побач з асноўнымі фестывальнымі пляцоўкамі будзе арганізаваны палатачны летнік: на ім прадулжаюцца бясплатныя тэхнічная вада, месцы пад

палаткі, прыбіральні. Таму, калі вы жадаеце застацца нарэшце сам-насам з зорным небам і пабыць крыху бліжэй да прыроды, такой магчымаасцю сапраўды варта скарыстацца. Тым больш што і рака побач, і на двары лета.

Ды і суседзі падчас такога летніка ў вас могуць быць арыгінальныя. Летась на тэрыторыі лагера было каля 80 рыцарскіх шатроў — і ўсё ў іх па сярэднявечных правілах. Палявая кухня, такія ж падручныя прылады, якія былі ў той час — сярэднявечнае мястэчка будзе амаль рэальным.

Калі няма ўласнага аўтамабіля, дабрацца да месца можна на рэйсавых аўтобусах, якія ходзяць па маршруце Мінск—Дудуткі. Дадатковыя рэйсы будуць арганізаваны з чыгуначнай станцыі Рудзенск (электрычкі са сталіцы сюды ходзяць кожныя 20-30 хвілін) — транспарт з шыльдай «Рудзенск—Дудуткі» даставіць вас на фестываль.

Уваходны квіток у музейны комплекс Дудуткі звычайна каштуе 140 000 рублёў — падчас фестывалю ён не зменіцца. Дарэчы, адна з канцэртных сцэн знаходзіцца за тэрыторыяй музейнага комплексу, трапіць на яе можна ўвогуле бясплатна. Таму, калі яшчэ няма планаў на гэта лета, і нават калі яны ёсць, — усе на Грунвальд!

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

ПАШТОЎКА ЗБЛІЖАЕ КАНТЫНЕНТЫ

У ЗША па ініцыятыве Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь праходзіць прэзентацыя аўтарскага праекта філакартыста Уладзіміра Ліхадзедава.

У мінулыя нядзелю ў межах урачыстага сходу, прывесчанага 70-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у Вялікай Айчыннай вайне, адбылася прэзентацыя альбома «Сінагогі» — першага ў серыі філакартычных альбомаў з цыкла «У пошуках страчанага». У гэты ж дзень калекцыянер пазнаёміў членаў суполкі крымскіх татар у Нью-Ёрку з альбомам «Беларусь і мусульманскі свет». А сёння ў сацыяльна-культурным цэнтры «Фінікс» у Балтымары Уладзімір Ліхадзедаў расказа пра сам праект, шматгадовую работу над ім на старонках газет «СБ. Беларусь сегодня», «Голас Радзімы», «Звязда», «Літаратура і мастацтва», часопісаў «Беларусь», «Маладосць».

Пройдуць і іншыя мерапрыемствы, якія ў ЗША арганізавала Пасольства Беларусі. Сярод іх — і прэзентацыя нядзюна выдадзенага ў Выдавецкім доме «Звязда» альбома са старымі паштоўкамі «Падарожжа ў часе» ў Бібліятэцы Кангрэса ЗША. Дарэчы, у гэтай славунай скарбніцы знаходзіцца і іншыя выданні «Звязды», прывесчаныя старым паштоўкам.

Мікола БЕРЛЕЖ.

КВАТЭР «НА СУТКІ» ХУТКА НЕ БУДЗЕ?

Інспекцыя Міністэрства па падатках і зборах па Мінску падрыхтавала прапанову аб спыненні ў сталіцы такога віду дзейнасці, як пасутачная здача кватэраў, па ведамасці учора на аператыўнай нарадзе ў Мінгарвыканкаме **начальнік падатковай інспекцыі горада Уладзімір ЛАЙКОЎ.**

Паводле меркаванняў спадара Лайкова, прадастаўленне жылых памяшканняў у прыватным сектары для кароткатэрміновага пражывання сёння цалкам зжыла сябе ў якасці неабходнага для горада віду дзейнасці. Апошняя выснова тлумачыцца істотным павелічэннем колькасці гасцініц у Мінску. Чыноўнік адзначае, што, акрамя таго, як толькі ў пад'ездзе з'яўляецца кватэра на суткі, адразу ж узнікае маса праблем, якія тычацца парушэння грамадскага парадку. «Улічваючы ўсё гэта, гарадская падатковая інспекцыя будзе выходзіць з прапановай аб спыненні ў Мінску такога віду дзейнасці, як здача кватэры на суткі», — сказаў Уладзімір Лайкоў.

У мэрыі сталіцы гэтую прапанову падтрымалі. Старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцка даручыў вывучыць падобнае пытанне сумесна з упраўленнем жыллёвай палітыкі, Галоўным упраўленнем жыллёвай гаспадаркі і на працягу месяца ўнесці адпаведныя прапановы ў Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Пры разглядзе пытання ён параіў улічваць вопыт Масквы, дзе апарт-атэлі вывелі з катэгорыі жылля і, згодна з заканадаўствам, вызначылі як месца часовага пражывання, што, адпаведна, змяняе іх функцыі.

На ўліку ў падатковых органах Мінска зарэгістравана больш як 700 індыўідуальных прадпрыемстваў, якія займаюцца пасутачнай здачай кватэраў. Толькі за пяць месяцаў сёлета супрацоўнікі інспекцыі па падатках і зборах выявілі 35 індыўідуальных прадпрыемстваў, якія здавалі ў арэнду жыллыя памяшканні на суткі, але пры гэтым не выплачвалі падаткі. Па выніках праверак у бюджэт было даналічана каля 44 млн рублёў.

Сяргей КУРКАЧ

Здарэнне

ЗАБЛУКАЛІ ДЗЕД З УНУКАМ

А палове дзвятай вечара пухавіцкім выратавальнікам патэлефанаваў дзед журналіста па РАУС: у лясным масіве паблізу вёскі Велень згубіліся людзі, патрэбна дапамога.

Высветлілася, што пенсіянер-мінчанін разам з шасцігадовым унукам яшчэ апоўдні выправіўся ў грыбы-ягады, але дадому не вярнуўся. Шукаць іх паехалі два выратавальнікі, чацвёрта работнікаў лясгаса, родныя. А палове першай гадзіны ночы пенсіянер з хлопчыкам выйшлі на светлавую і гукавую сігналы, якія падавала спецтэхніка выратавальнікаў. На шчасце, патрэбы ў медыцынскай дапамозе яны не мелі.

Сяргей РАСОЛЬКА

БЕЗ КІСЛАГА І САЛОДКАГА

СОКІ ДЛЯ ДАШКОЛЬНІКАЎ І ШКОЛЬНІКАЎ ЗГОДНА З НОВЫМ СТАНДАРТАМ

Сёння на прылаўках магазінаў можна ўбачыць сапраўды шырокі асартымент сокавай прадукцыі. Таму цалкам відавочна, што перад патэнцыйным пакупніком паўстане дылема: як правільна выбраць сок,

Так, у нашай краіне з 1 ліпеня 2014 года ўпершыню будзе ўведзены дзяржаўны стандарт на сокавую прадукцыю для харчавання дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту — СТБ 2346–2013 «Кансервы. Сокавая прадукцыя для дзіцячага харчавання для дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту. Агульныя тэхнічныя ўмовы». Дакумент распрацаваны спецыялістамі Навукова-практычнага цэнтру Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па харчаванні. Распрацаваны стандарт створыць умовы для арганізацыі ў Рэспубліцы Беларусь вытворчасці высака якаснай прадукцыі, пашырэння рынкаў рэалізацыі, паляпшэння харчавання дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту, — тлумачыць намеснік начальніка аддзела тэхналогій кансервавання харчовых прадуктаў гэтай установы Дзіяна Сафронава. — Новы стандарт улічвае патрабаванні тэхнічных рэгламентаў Мытнага саюза, а таксама міжнародныя патрабаванні.

Разам з тым, варта разумець, што тыя патрабаванні, якія прад'яўляюцца да сокавай прадукцыі для дашкольнага і школьнага ўзросту, адрозніваюцца ад патрабаванняў да сокавай прадукцыі агульнага прызначэння і для дзяцей ранняга ўзросту (да 3 гадоў).

Чым жа адрозніваюцца гэтыя катэгорыі?

✓ Колькасць вугляводаў у фруктовай і фруктова-агародніннай сокавай прадукцыі для дзяцей ранняга, дашкольнага і школьнага ўзросту не павінна быць больш чым 16%, у агародніннай і агародніна-фруктовай — 11%. У сокавай жа прадукцыі агульнага прызначэння адсутнічаюць патрабаванні па абмежаванні колькасці вугляводаў.

✓ У нектарых і соказмязчальных напітках, прызначаных для дзіцячага харчавання, колькасць дабаўленага цукру не павінна перавышаць 10%, у морсах гэты паказчык складае 12%.

✓ Кіслотнасць у прадукцыі для дзяцей ранняга ўзросту павінна складаць не больш за 0,8%, для дашколь-

нага і школьнага ўзросту такі паказчык прадугледжвае не больш за 1,3%. А вось для сокавай прадукцыі агульнага прызначэння патрабаванні па гэтым паказчыку адсутнічаюць.

✓ Наяўнасць хларыдаў у агароднінных соках з дабаўленнем кухоннай солі для дзяцей ранняга ўзросту не павінна перавышаць 0,4%, для дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту — 0,6%. Што датычыцца агародніннай сокавай прадукцыі агульнага прызначэння, абмежаванняў па хларыдзе няма.

У адпаведнасці з патрабаваннямі стандарту, сокавая прадукцыя вырабляецца наступных відаў: сок прамога адціскання, адноўлены сок, нектар, соказмязчальны напітак і морс.

Дарэчы, сок прамога адціскання атрымліваюць шляхам механічнай апрацоўкі непасрэдна свежых або замарожаных садавіны ці агародніны. Адноўлены сок — спосабам аднаўлення канцэнтраванага соку пітной вадою ў суадносінах, якія забяспечваюць захаванне арганалептычных, фізіка-хімічных уласцівасцяў і харчовай каштоўнасці сокаў з аналагічных садавіны і агародніны, з дабаўленнем або без дабаўлення сокаў прамога адціскання, пюрэ.

Нектары вырабляюць з аднаго віду соку і (або) пюрэ або змяшанымі з двух і больш відаў садавіны (агародніны) з дабаўленнем цукру і пітной вады, у якім аб'ёмная доля соку і (або) пюрэ павінна быць не ніжэй за ўстаноўлены стандарты узровень. Дарэчы, для яблычнага нектару

багаты на карысныя рэчывы, якія так неабходны нашаму арганізму? Упэўнена, гэтае пытанне хвалюе многіх, асабліва тады, калі справа датычыцца куплі вышэйназванай прадукцыі для дзяцей.

мінімальная аб'ёмная доля соку або пюрэ складае 50%, клубнічнага — 40%, слівавага — 30%, чарнічнага — 25%, таматнага — 50%, маркоўнага — 25% і г.д.

Соказмязчальны напітак атрымліваюць шляхам змешвання соку і (або) пюрэ з пітной вадою, цукрам, з аб'ёмнай доляй соку і (або) пюрэ не менш за 10%.

Морс для дзіцячага харчавання для дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту атрымліваюць з ягад шляхам здабывання з іх соку або пюрэ з дабаўленнем пітной вады, цукру, з аб'ёмнай доляй ягаднага соку і (або) пюрэ не менш за 15%.

Таксама да дадатковых фізіка-хімічных паказчыкаў, якія забяспечваюць кантроль якасці выкарыстанай расліннай сыравіны, адносяць немалаважныя паказчыкі па вызначэнні масавых канцэнтрацый D- і L-малочнай і воцатнай кіслаты.

Адказваючы на пытанні, аб дадатковых патрабаваннях, якія знайшлі адлюстраванне ў дакуменце, Дзіяна Сафронава патлумачыла, што пры вырабе сокавай прадукцыі для дзіцячага харчавання для дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту не дапускаецца выкарыстанне дыфузійных канцэнтраваных сокаў, падсалоджвальнікаў, араматызатараў і фарбавальнікаў (акрамя натуральных у напітках), кансервантаў, сыравіны, якая змяшчае генна-мадыфікаваныя арганізмы, і паўфабрыкатаў, вырабленых з гэтай сыравіны.

Дар'я ШОЦІК

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ о проведении повторного аукциона по продаже имущества

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 420/С-50552 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, наименование – здание хлебопекарни), площадью 870,2 кв.м с составными частями и принадлежностями и оборудованием, расположенное по адресу: Лидский р-н, г. Березовка, ул. Заводская, 15.
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 423650100001000011, площадью 0,6525 га (назначение – обслуживания хлебопекарни)
Начальная цена продажи	1 867 930 000 (один миллиард восемьсот шестьдесят семь миллионов девятьсот тридцать тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	93 396 500 (девятьсот три миллиона триста девяносто шесть тысяч пятьсот) белорусских рублей
Продавец	Лидский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231300, г. Лида, пер. Фурманова, 19
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.
Аукцион состоится 15 июля 2014 г. в 15.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209.	

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенный документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 23.01.2014 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник–четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений – 9 июля 2014 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

Обращаем ваше внимание на изменение размера ежемесячного вознаграждения за обслуживание операций в рамках пакетов расчетно-кассовых услуг для физических лиц ЗАО «Идея Банк»

(п.16 Приложения 9 к Перечню вознаграждений за услуги, оказываемые ЗАО «Идея Банк» физическим лицам).

Данные изменения касаются вновь подключаемых и действующих пакетов услуг.

Новый размер ежемесячного вознаграждения и дата вступления в силу изменений вы можете найти на сайте www.ideabank.by либо уточнить по телефону 7555 с мобильных.

Будьте внимательны при внесении платежей!

Закрытое акционерное общество «Идея Банк» (ЗАО «Идея Банк»).

Свидетельство о регистрации от 24 апреля 2004 года.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 25 от 03.06.2013 года. УНП 807000122

Вакол футбола

УРУГВАЙСКІ «ВАЎКАЛАК» АТРЫМАЎ ЖОРСТКУЮ ДЫСКВАЛІФІКАЦЫЮ

Гэтаму мундзіялю не хапала пікантнасці. Так, былі дзіўныя судзейскія рашэнні (нават відавочныя памылкі), гучныя паражэнні і дэманстрацыі балельшчыкаў з-за дарагіх квіткаў на матчы. Але, як той казаў, не хапала солі з перцам. Той самай неабходнай спецыяй стаў учынак форварда уругвайскай зборнай Луіса Суарэса ў апошнім матчы групавой стадыі супраць італьянцаў.

Нагадаем, у барацьбе за мяч футбаліст укусіў абаронцу «скуадра адзуры» Джорджа К'еліні. Вядома, сам Суарэс гэтую сітуацыю патлумачыў па-іншаму: «Усё было зусім не так, як гэта выглядала. Я не кусаў саперніка і нават не спрабаваў гэта зрабіць. Пасля штуршка я страціў раўнавагу і ўпаў на К'еліні. У той момант я стукнуўся тварам аб плячо саперніка і адчуў моцны боль у зубах». Імкнуўся выратаваць свайго партнёра па камандзе і Дыега Лугана, які заявіў, што італьянец няўдала сімуляваў боль і ўвогуле на плячы ў яго не след ад укуса, а шрам ад старога пашкодвання. І, мабыць, такая версія «пракаціла» б, калі б уругваец раней не «спрабаваў на смак» сваіх сапернікаў. Багаты паслужны спіс пакусаных Суарэсам

футбалістаў, калі карыстацца юрыдычнай тэрміналогіяй, стаў абцяжарвальнай акалічнасцю.

Дысцыплінарны камітэт ФІФА прызнаў уругвайскага форварда вінаватым у неспартыўных паводзінах. У пакаранне Суарэс быў дыскваліфікаваны на дзевяць афіцыйных матчаў нацыянальнай каманды, пачынаючы з гульні 1/8 фіналу Калумбія — Уругвай. Таксама Суарэсу забаранілі займацца любой дзейнасцю, звязанай з футболам, у тым ліку і адміністрацыйнай. У гэты перыяд гулец таксама не мае

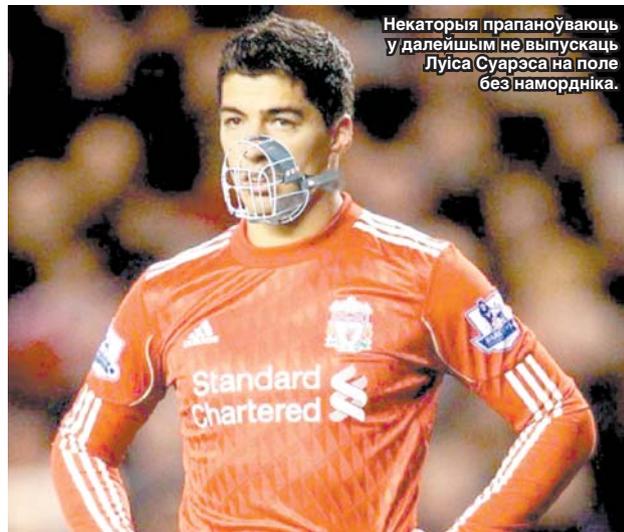
права з'яўляцца на любых футбольных стадыёнах свету і наведаць матчы свайго зборнай. І, нарэшце, немалы штраф — 100 тысяч швейцарскіх франкаў (больш за 82 тысячы еўра).

Зразумела, што заставацца ў Бразіліі Суарэсу не было ніякага сэнсу. Таму футбаліст хуценька запакаваў чамаданы і вярнуўся на радзіму, да сям'і — жонкі, дачкі і сына. Дарэчы, у аэрапорце Мантавідэа футбаліста сустракалі як нацыянальнага героя. Балельшчыкі ў колекрах нацыянальнай зборнай са сцягамі і партрэтамі Сарэ-

са спявалі і танцавалі. Такім чынам уругвайцы выказвалі падзяку лідару зборнай за добрае выступленне ў Бразіліі. Тым не менш аслабленая каманда Уругвая без шанцаў саступіла калумбіяцам у 1/8 фіналу. Гэта, здаецца, галоўная расплата Суарэса за яго праступак.

Так у адно імгненне уругвайскі футбаліст стаў ізгоем у футбольным свеце (аб'ектам з'едлівых насмешак, саркастычных шаржаў і дэматыватараў) і нацыянальным героем (кожныя граблі да сябе горнучы). Але і сярод спартсменаў знайшліся тыя, хто падтрымаў Суарэса. Так, легендарны аргенцінскі футбаліст Дыега Марадона жорстка раскрытыкаваў Пеле і Франца Бекенбаўэра, якія падтрымалі працяглую дыскваліфікацыю ўругвайца: «Гэтыя два ідыёты выйшлі са сваіх саркафагаў, каб выконваць загады прэзідэнта ФІФА. Якое права яны маюць крытыкаваць Суарэса, калі Пеле за кар'еру жорстка траўмаваў некалькіх гульцоў, а Бекенбаўэр так біў локцямі, што мог забіць каго-небудзь». Можна, з такім абаронцам уругвайцу крыху «скасцяць» тэрмін дыскваліфікацыі?..

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ ў ЛІПЕНІ

1, аўторак, 11.00 — 22.30	17, чацвер, 2.00 — 5.00
4, пятніца, 5.30 — 11.00	21, панядзелак, 15.30 — 17.30
6, нядзеля, 16.30 — 20.30	24, чацвер, 2.00 — 4.30
8, аўторак, 23.30 — 24.00	25, пятніца, 16.30 — 24.00
9, серада, 0.00 — 2.30	26, субота, 0.00 — 16.00
11, пятніца, 0.00 — 4.30	28, панядзелак, 2.30 — 24.00
13, нядзеля, 3.00 — 4.00	29, аўторак, 0.00 — 4.30
14, панядзелак, 20.30 — 24.00	31, чацвер, 16.00 — 18.30
15, аўторак, 0.00 — 3.30	

Неверагодна цяжка прымусіць іх зрабіць штосьці, калі яны не настроены на гэта. Любое пачынанне павінна першым чынам адпавядаць крытэрыям надзейнасці, бяспекі, прадказальнасці. Людзі гэтага дня валодаюць яркімі тэхнічнымі талентамі, непахісныя апаненты, ніколі не дадуць сябе пакрыўдзіць. Адна з іх добрых якасцяў — уменне працаваць з грашмыма: яны выконваюць любыя разлікі, максімальна павялічваючы прыбытак як высока, так і партнёра. Паколькі гэтыя людзі мала каго ўпускаюць у свой унутраны свет, быць іх бліжнім сябрам — вялікі гонар.

Гэта людзі надзвычай чуллівыя, здольныя лёгка прыстасавання да любых абставін, эмацыянальна адкрытыя. Жанчыны гэтага дня востра перажываюць канфлікт паміж сваім прызначэннем як маці і неабходнасцю рабіць кар'еру, а мужчыны вызначаюцца спачуваннем да жанчыны. Дэпрэсія з'яўляецца самым пастаянным іх спадарожнікам, а трывогі, звязаныя з тым, што іх не заўсёды належна ацэньваюць на рабоце, або няўдалае каханне могуць вывесці з раўнавагі. Яны хаваюць свой багаты ўнутраны свет ад пустой дапытлівасці. Шмат сіл яны аддаюць дабрачыннасці, але ім неабходна навучыцца не толькі аддаваць, але і браць, не дазваляць нікому ставіцца да сябе з непавагай.

Даты Падзеі Людзі

1569 год — зацверджана Люблінская унія — пагадненне аб дзяржаўна-палітычным саюзе Вялікага Княства Літоўскага з Польшчай, на падставе якога ўтварылася федэратыўная дзяржава — Рэч Паспалітая. Непасрэднай прычынай заключэння Люблінскай уніі былі няўдачы войскаў ВКЛ у Лівонскай вайне, а таксама страта ў 1563 г. Полацка. Гэты прававы акт быў кампрамісам фэдалаў Польшчы і ВКЛ, у выніку якога ўтварылася больш магутная дзяржава: умацавалася палітычнае адзінства абедзвюх дзяржаў, умацніліся працэсы іх эканамічнага і культурнага збліжэння. Фактычна унія існавала да трэцяга падзелу Рэчы Паспалітай (1795).

1804 год — нарадзілася Жорж Санд, французская пісьменніца, аўтарка раманаў «Індыяна», «Кансуэла», мемуараў «Гісторыя майго жыцця». Сапраўднае імя — Амандзіна Аўрора Люсіль Дзюпэн. Яна не толькі прыняла мужчынскі псеўданім, але з'яўлялася на публіцы ў мужчынскім адзенні.

1992 год — у абарачэнне ўведзены разліковыя білеты Нацбанка Рэспублікі Беларусь, празваныя ў народзе «зайчыкамі» (дызайнерская распрацоўка Канстанціна Хацяноўскага). Аўтар зайчыка, які стаў сімвалам беларускіх грошай — вядомы савецкі мастак-аніmalіст Аляксей Камароў. Ён быў ілюстратарам многіх дзіцячых кніг і буквароў. У 1960 годзе будучага «беларускага» зайчыка змясцілі на 20-капейкавую паштовую марку серыі «Фаўна СССР», а ў 1975 годзе гэты зайчак-русак апынуўся на запалкавай этыкетцы серыі «Белавежская пушка».

Было сказана Вудзі АЛЕН, амерыканскі кінарэжысёр, акцёр, пісьменнік:

«Калі хочаш спазнаць чалавека, не слухай, што пра яго кажуць іншыя, паслухай, што ён гаворыць пра іншых».

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.42	21.45	17.03
Віцебск —	4.23	21.42	17.19
Магілёў —	4.32	21.35	17.03
Гомель —	4.38	21.22	16.44
Гродна —	4.59	21.58	16.59
Брэст —	5.09	21.49	16.40

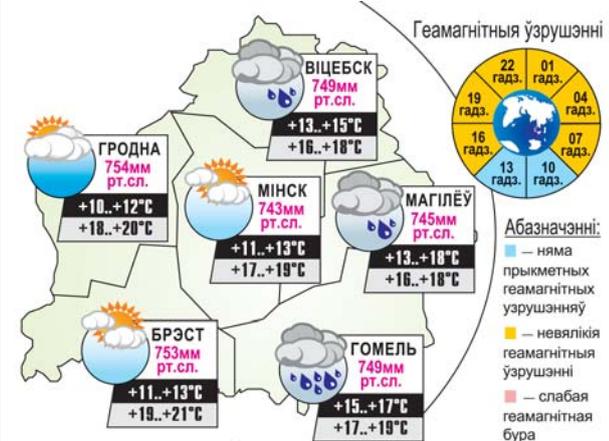
Месяц

Маладзік 27 чэрвеня. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Васіля, Лявонцця, Сяргея. К. Галіны, Рэгіны, Марціна, Юльяна.

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА +19...+21°C	КІЕЎ +20...+22°C	РЫГА +17...+19°C
ВІЛЬНЮС +18...+20°C	МАСКВА +28...+30°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +16...+18°C

Са святам, шанюны юбіляр!
Ад шчырага сэрца віншваем нашага шанюнага старшыню праўлення СВК **Уладзіміра Аляксеевіча СТАЛБУНОВА** з 60-годдзем. Вялікі дзякуй Вам за шматгадовую і добрасумленную працу на адказнай пасадзе! Жадаем Вам і ў будучым аптымізму ў жыцці, дабрабыту ды згоды ў сям'і, трывалага здароўя, новых працоўных перамог і даўгалецця разам з дзецьмі, унукамі і праўнікамі.
Праўленне і камітэт прафсаюза СВК «Опаль-Агра» Іванаўскага раёна.
УНП 200075291

УСМІХНЕМСЯ

Аб'ява на дзвярах закрытай аптэкі.
«Аптэка часова закрыта. P.S. Фіма, заходзь!»
Калі хочацца паверыць у казку, лёгка збытаць прынца на белым кані з казлом на белым «кадылаку».

КАНТРАБАНДНЫЯ ПЕСТЫЦЫДЫ

Вайна вайной, а пасевы даглядаць трэба, вырашыў грамадзянін Украіны і прыхаліў па дарозе дадому больш за паўтону ядахімікатаў. Але на пункце пропуску «Макраны» машыну агледзелі супрацоўнікі мытні і памежнікі. Ніякіх дакументаў, што пацвердзілі б легальнасць набыцця гербіцыдаў у Беларусі, грамадзянін не прад'явіў. Таму тавар давалося затрымаць. Матэрыялы накіраваны для праверкі ў праваахоўныя органы.
Яна СВЕТАВА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙНАГА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар—галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распушчэнняў — 287 18 38, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>
e-mail: info@zvyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.501. Індэксы 63850. Зак. № 2625.
Нумар падпісаны ў 19.30
30 чэрвеня 2014 года.